

2.88.

S Z A K K É P Z É S I K E R E T T A N T E R V

a(z)

III. SZOCIÁLIS

ágazathoz tartozó

54 761 02

KISGYERMEKGONDOZÓ, - NEVELŐ SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet, és
- a(z) 54 761 02 számú, Kisgyermekgondozó, -nevelő megnevezésű szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 761 02

Szakképesítés megnevezése: Kisgyermekgondozó, -nevelő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	pszichológus, szociális munkás, szociálpedagógus, okleveles gyógypedagógus
Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus
Pszichológiai alapismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pedagógia szakos tanár
Egészségügyi alapismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Esetmegbeszélés	A szociális, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátás területén legalább hároméves gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szociális szakember
Kisgyermek ellátás	Gyermekek napközbeni ellátásban gyakorlattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: Nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: Nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év

10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	10 óra/hét	360 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	310 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2739 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év
Ögy		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2237 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

		9.		10.			11.			12.		5/13.		1/13.			2/14.	
		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		heti óraszám		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy	e	gy		e	gy		e	gy	e	gy	e	gy		e	gy
A fő szakképesítésre vonatkozóan:	Összesen	9,5	1,5	8,5	3,5	140	2,5	7,5	140	5,5	4,5	23	8	18,5	11,5	160	23	8
	Összesen	11		12			10			10		31,0		30,0			31,0	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.											0,5					0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.											2					2	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		0,5					1			1				2,5			
	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	2		1			1			2				6				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat				1,5										1,5			
	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	1								2				3				
	Pszichológiai gyakorlat				1										1			
	Egészségügyi alapismeretek			1			0,5			1				2,5				
10559-12 Elsősegély-nyújtási	Népegészségügyi ismeretek						1							1				

feladatok	Az elsősegélynyújtás gyakorlata							1,5						1,5			
12046-16 Gyermekellátási alapelvű feladatok és alapelvek	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		1											1			
	Gyermekvédelmi ismeretek	1,5											1,5				
	Gyógynevelési alapismeretek	1											1				
	Gondozási, ápolási ismeretek			2									2				
	Gondozási, ápolási gyakorlat				0,5			2		0,5				3			
10523-16 Gyermekfelügyeleti feladatok	Gyermekotthoni feladatok	3															
	Gyermekotthoni gyakorlat				0,5		2		0,5								
10524-16 Gyermekfelügyeleti dokumentációs feladatok	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek			1													
	Gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek			1													
	Adminisztrációs gyakorlat								1,5								
10528-12 Házi időszakos gyermekfelügyelet	Házi időszakos gyermekfelügyeleti ismeretek			1,5									1,5				
	Házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata								1					1			
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek									5						5	
	A kisgyermekkorú nevelés									8,5						8,5	
	A kisgyermek gondozása									5						5	
	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata											7					7
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs	Adminisztráció és tájékoztatás									2					2		

2. számú táblázat
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként

		9.		10.			11.			12.		Szakgimnáziumi képzés összes óraszámja	Érettségi vizsga keretében megszerezhető szakképesítéshez kapcsolódó óraszám	Fő szakképesítéshez kapcsolódó összes óraszám	5/13.		A szakképzés összes óraszámja	1/13.			2/14.		A szakképzés összes óraszámja
		e	gy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy				e	gy		ögy	e	gy			
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	198	54	198	108	140	90	162	140	155	80	1045	453	1045	713	248	2006	641	404	160	713	248	2006
	Összesen	252		306			252			235					961			1045			961		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-vel)	öt évfolyamos képzés egészében: 1354 óra (59,2%)													1354 óra (62,5%)								
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-vel)	öt évfolyamos képzés egészében: 652 óra (40,8%)													652 óra (37,5%)								
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	15	0	0	15	0	15	
	Munkajogi alapismeretek											0			4		4	0	0	4	0	4	
	Munkaviszony létesítése											0			3		3	0	0	3	0	3	
	Álláskeresés											0			4		4	0	0	4	0	4	
	Munkanélküliség											0			4		4	0	0	4	0	4	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	62	0	62	0	0	62	0	62	
	Nyelvtani rendszerezés 1											0			8		8	0	0	8	0	8	
	Nyelvtani rendszerezés 2											0			8		8	0	0	8	0	8	
	Nyelvi készségfejlesztés											0			23		23	0	0	23	0	23	
	Munkavállalói szókincs											0			23		23	0	0	23	0	23	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenység	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	0	18	0	0	0	36	0	32	86	0	86	0	0	86	0	86	0	0	0	0	333	

Tanulástechnikai gyakorlat		18							18				18	0	18		0	0	18
A reális énkép szerepe a szociális segítségben						5			5				5	0	5		0	0	5
A szakmai együttműködés készségei						5			5				5	0	5		0	0	5
A veszteségek feldolgozása gyakorlat									10				10	0	10		0	0	10
A kongruens kommunikáció gyakorlása						10			10				20	0	20		0	0	20
A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása						8			8				8	0	8		0	0	8
A szakmai kommunikáció fejlesztése						8			12				20	0	20		0	0	20
témakör8									0				0	0	0		0	0	0
témakör9									0				0	0	0		0	0	0
témakör10									0				0	0	0		0	0	0
Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	72	0	36	0		36	0		62	0		206	0	206	0	0	0	206	
Szociológia és szociálpolitikai alapismeretek	20								16				36	36	0		0	0	36
A társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom	18								15				33	33	0		0	0	33
A család és életmód	18								15				33	33	0		0	0	33
Szervezetpszichológia						16							16	16	0		0	0	16
Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák	16												16	16	0		0	0	16
Jogi és családjogi alapismeretek			12			10							22	22	0		0	0	22
A jóléti			8						8				16	16	0		0	0	16
									0				206	0	206		0	0	206

	Az emberi test felépítése és működése			18					10		28					28	28	0		0	0	28		
	Kórok és kórokok			18							18					18	18	0		0	0	18		
	A betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai							9			16					25	25	0		0	0	25		
	A gondozás és a betegellátás laikus módszerei							9			5					14	14	0		0	0	14		
10559-12 Elsősegély-nyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	0	0	0	0			36	0		0	36	0	36	0	36	36	0		0	0	36		
	A társadalmi helyzet és az egészség							14				14				14	14	0		0	0	14		
	Közegészség							14				14				14	14	0		0	0	14		
	Egészségmegőrzés							8				8				8	8	0		0	0	8		
	Az elsősegélynyújtás gyakorlata	0	0	0	0			0	54		0	0	54	0	54	0	54	0		0	0	54		
	Mechanikai sérülések, a gyermekbetegségek ellátása								28				28				28	0		28		0	0	28
	Veszélyeztető állapotok								26				26				26	0		26		0	0	26
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	0	36	0	0			0	0		0	0	36	0	36	0	36	0		0	0	36		
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben		12										12				12	0		12		0	0	12
	A szakmai együttműködés készségei		12										12				12	0		12		0	0	12
	A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása		12										12				12	0		12		0	0	12
	Gyermekvédelmi ismeretek	54	0	0	0			0	0		0	0	54	0	54	54	0			0	0	0	54	
	A gyermekvédelem története	6											6				6	6	0		0	0	6	

	A gyermekvédelem jogi szabályozása	12									12				12	12	0		0	0	12	
	A gyermekvédelem mai rendszere	12									12				12	12	0		0	0	12	
	A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai	12									12				12	12	0		0	0	12	
	Szükségletek és erőforrások	12									12				12	12	0		0	0	12	
	Gyógypedagógiai alapismeretek	36	0	0	0		0	0		0	0	36	0	36	0	36	36	0		0	0	36
	Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok	12										12				12	12	0		0	0	12
	A gyógypedagógia, mint tudományág	12										12				12	12	0		0	0	12
	Fejlesztés, rehabilitáció	12										12				12	12	0		0	0	12
	Gondozási, ápolási ismeretek	0	0	72	0		0	0		0	0	72	0	72	0	72	72	0		0	0	72
	Ismeretek a gondozásról			18								18				18	18	0		0	0	18
	Gyermekbetegségek			27								27				27	27	0		0	0	27
	Ápolási ismeretek			18								18				18	18	0		0	0	18
	Leggyakoribb gyermekbalesetek			9								9				9	9	0		0	0	9
	Gondozási, ápolási gyakorlat	0	0	0	18		0	72		0	16	106	0	106	0	106	0	106		0	0	106
	Gondozási, ápolási feladatok				18			30				48				48	0	48		0	0	48
Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok							30			16	46				46	0	46		0	0	46	
Karbantartási, fertőtlenítési feladatok							12				12				12	0	12		0	0	12	
10523-16 Gyermekfelügyeleti feladatok	Gyermekotthoni feladatok	108	0	0	0		0	0		0	108	108	0	0	108	0	0		0	0	0	
	Gyermekotthon működése	36									36				36	0	0		0	0	0	

	Gyermekotthoni élet szervezése	36								36	105	0			36	0	0		0	0	0		
	Gyermekcsoport működése	36								36						36	0	0		0	0	0	
	Gyermekotthoni gyakorlat	0	0	0	18		0	72		0			15	105	0	0	105	0	0		0	0	0
	Ismerkedés a gyermekotthonnal				18									18			18	0	0		0	0	0
	Gyermekfelügyelői feladatok							72					15	87			87	0	0		0	0	0
10524-16 Gyermekfelügyelői dokumentációs feladatok	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	0	0	36	0		0	0		0	0	36	36	0	0	0	0		0	0	0		
	Gyermekotthon működésének szabályai, szabályzatai				18							18			18	0	0		0	0	0		
	A munkavállaló adminisztrációs kötelezettségei				18							18			18	0	0		0	0	0		
	Gyermekotthoni dokumentációs ismeretek	0	0	36	0		0	0		0	0	36	36	0	0	0	0		0	0	0		
	Gyermekfelügyeleti munka dokumentálása				12							12			12	0	0		0	0	0		
	A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció				12							12			12	0	0		0	0	0		
	Élettörténeti munka				12							12			12	0	0		0	0	0		
	Adminisztráció gyakorlata	0	0	0	0		0	0		0	45	45	45	0	0	45	0	0		0	0	0	
	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek										15	15			15	0	0		0	0	0		
	Gyermekfelügyeleti dokumentáció										15	15			15	0	0		0	0	0		

	A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció									15	15					15	0	0		0	0	0
10528-12 Házi időszakos gyermekfelügyelet	Házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	0	0	54	0	0	0	0	0	0	54	0	54	0	0	54	54	0		0	0	54
	Nevelési ismeretek			14							14					14	14	0		0	0	14
	A házi gyermekfelügyelet, mint speciális munkaterület			12							12					12	12	0		0	0	12
	A házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenziói			14							14					14	14	0		0	0	14
	A gyermek ellátásával kapcsolatos ismeretek			14							14					14	14	0		0	0	14
	Házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata	0	0	0	0	0	0	0	0	32	32	0	32	0	0	32	0	32		0	0	32
	A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata									6	6					6	0	6		0	0	6
	Gyermekellátási gyakorlat									26	26					26	0	26		0	0	26
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatait	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	155	0	155	0	0		155	0	155
	A napközbeni ellátás rendszere és formái										0			46		46	0	0		46	0	46
	Az egyes szolgáltatások jellemzői										0			47		47	0	0		47	0	47
	A család és az intézmény kapcsolata										0			62		62	0	0		62	0	62
	A kisgyermekkorai nevelés	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	264	0	264	0	0		264	0	264

A kisgyermeknevelő, mint hivatás											0			18		18	0	0		18	0	18
A kisgyermek személyiségének fejlődés											0			31		31	0	0		31	0	31
A kisgyermekkor pedagógiája											0			44		44	0	0		44	0	44
A kisgyermek viselkedésének zavarai, eltérő fejlődés											0			18		18	0	0		18	0	18
A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése											0			21		21	0	0		21	0	21
A gyermek játéktevékenysége											0			46		46	0	0		46	0	46
A csecsemő és kisgyermek beszédfejlődése											0			18		18	0	0		18	0	18
Gyermekirodalom, ének, zene, vizuális nevelés											0			68		68	0	0		68	0	68
A kisgyermek gondozása	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	155	0	155	0	0		155	0	155
A három év alatti gyermek gondozási feladatai											0			39		39	0	0		39	0	39
A napközbeni ellátásban részesülő kisgyermek tárgyi környezete											0			38		38	0	0		38	0	38
A kisgyermek táplálása											0			40		40	0	0		40	0	40
A kisgyermek egészsége											0			38		38	0	0		38	0	38
A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata	0	0	0	0		0	0		0	0	0	0	0	0	217	217	0	0		0	217	217
Az ellátási szükségletek felmérésének											0			10		10	0	0		0	10	10

	Kapcsolattartás családokkal			18							18					18	0	0		0	0	0	
	A kapcsolattartás gyakorlata	0	0	0	0		0	36		0	0	36	36		0	0	36	0	0		0	0	0
	A családdal történő kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése							36				36						36	0	0		0	0
11678-16 Kommunikáció és viselkedéskultúra	Kommunikáció	0	0	0	0		0	0		15	0	15	15	0	0	0	15	0	0		0	0	0
	Kommunikáció a pedagógiai folyamatban									15		15							15	0	0		0

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A
11499-12 azonosító számú
Foglalkoztatás II.
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás II.
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresési módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaiügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédképesség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőképesség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

1. Foglalkoztatás II. tantárgy

15 óra/15 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra/4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

1.3.2. Munkaviszony létesítése

3 óra/3 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselői szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

1.3.3. Álláskeresés

4 óra/4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási

Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

1.3.4. Munkanélküliség

4 óra/4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresői ellátások („passzív eszközök”): álláskeresői járadék és nyugdíj előtti álláskeresői segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresői tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11498-12 azonosító számú
Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Foglalkoztatás I.
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutakozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

2. Foglalkoztatás I. tantárgy

62 óra/62 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

2.3. Témakörök

2.3.1. *Nyelvtani rendszerezés 1*

8 óra/8 óra

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

2.3.2. *Nyelvtani rendszerezés 2*

8 óra/8 óra

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá

válik arra, hogy az állásinterjún elhangozott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

2.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

23 óra/23 óra

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

2.3.4. Munkavállalói szókinccs

23 óra/23 óra

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	vita			x	
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt		x		
7.	kooperatív tanulás		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			
10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10525-12 azonosító számú
A szociális ellátás általános tevékenységei
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10525-12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	Pszichológiai gyakorlat	Egészségügyi alapismeretek
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeiket szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x	x	x	x	x	
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x		x		
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x	x		x		x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x	x		x		
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x					x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x	x	x	x	x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x		x	x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x	x			
SZAKMAI ISMERETEK						
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai		x				
Jog, család- és gyermekjog, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei		x				
A szociális, az egészségügyi, a közoktatási és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		x				
A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái		x				

Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai	x	x			x	x
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek		x				
A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció, dezintegráció, szegregáció fogalma		x				
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újratermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői		x				
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek		x				
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok		x				
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai		x	x	x	x	
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései		x	x	x	x	
Az életútinterjú készítésének fázisai		x	x	x	x	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						x
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						x
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek				x		x
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei				x		
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia				x		
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x			x		
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	x			x		
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x			x		
A segítség pszichológiai összefüggései	x			x		
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	x			x		

A kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzőit	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x		x	x	x	x
Informatikai eszközök használata			x		x	
Információforrások kezelése			x		x	
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése			x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x
Döntésképeség			x		x	x
Stressztűrő képesség					x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Empátia készség					x	x
Tolerancia					x	x
Kapcsolatteremtő készség					x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés			x		x	x
Problémaelemzés és – feltárás		x	x		x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x	x

3. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy **86 óra/86 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

3.1. A tantárgy tanításának célja

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

3.3. Témakörök

3.3.1. *Tanulástechnikai gyakorlat* **18 óra/18 óra**

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

3.3.2. *A reális énkép szerepe a szociális segítségben* **5 óra/5 óra**

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelei

A kiégés elleni védekezés

3.3.3. *A szakmai együttműködés készségei* **5 óra/5 óra**

Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései

Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban

Empátia

Az előítéletek

A konfliktusok
Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása

3.3.4. A veszteségek feldolgozása gyakorlat **10 óra/10 óra**

A személyes veszteségek
A veszteségek feldolgozásának szakaszai
A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban

3.3.5. A kongruens kommunikáció gyakorlása **20 óra/20 óra**

A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája
Az adekvát kommunikáció
A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
A metakommunikációs jelek értelmezése
A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

3.3.6. A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása **8 óra/8 óra**

A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
Nondirektív kommunikáció
A problémafeltárás kommunikációs eszközei
A segítő beszélgetés

3.3.7. A szakmai kommunikáció fejlesztése **20 óra/20 óra**

Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
A kulturált vitakészség fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

3.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

3.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szabad interakciós gyakorlatok		x		
2.	Encounter-csoport		x		

3.	Dráma, pszichodráma strukturált gyakorlatok		x		
----	--	--	---	--	--

3.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

4. Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy 206 óra/206 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

4.1. A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat

és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

4.3. Témakörök

4.3.1. Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek

36 óra/36 óra

A társadalom fogalma, működése

A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezéses technikák

A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése és ábrázolási technikái

A helyi társadalom szerkezete és jellemzői

A helyi erőforrások és hiányok felmérésének dimenziói és módszerei

A társadalompolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma

A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere

A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekció, integráció-szegregáció, pénzügyi-természetbeni, normativitás - diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

4.3.2. A társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom

33 óra/33 óra

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsoport)
 A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok
 Az egyén társadalmi meghatározottsága
 Társadalmi újratermelés, újratermelődések
 A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésekének okai, mechanizmusai
 A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái
 A társadalom ártó-védő hatása
 Különbözőség, másság
 A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása
 A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata
 Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban
 A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői,
 Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban,
 A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
 A szegénység szubkultúrája
 A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek
 A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon
 A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció
 A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében
 A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

4.3.3. A család és életmód

33 óra/33 óra

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása
 A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai
 Az életmód, életvitel összetevői
 Az életmódkutatás technikái
 Családi és társadalmi szerepek
 Az emberi szükségletei rendszere
 A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás
 A családi életciklus, életút
 Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése
 A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezők, összetevők
 Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés
 A család szerkezete és annak ábrázolása
 A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
 A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében
 A gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

4.3.4. Szervezetszociológia

16 óra/16 óra

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet
 A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok

A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság
A szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményeik
A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek
A döntési szintek és szabályok
A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

4.3.5. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák, a szociálpolitika intézményrendszere **16 óra/16 óra**

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai
A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek
A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük
A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai
Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai
A segítő szakmák szerepe az ellátásban
A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés
Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre

4.3.6. Jogi és családjogi alapismeretek **22 óra/22 óra**

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái
A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A családjogi törvény
Gyermekei és szülői jogok, köteleességek
A szociális jogok és szociális minimumok
Ellátott-jogi és gyermekjogi képviselő

4.3.7. A jóléti nagyrendszerek **16 óra/16 óra**

A jóléti védelem keretei, formái
A társadalombiztosítási rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások
A családtámogatások
A foglalkoztatással összefüggő ellátások
A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások
A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

4.3.8. A lokális ellátások

16 óra/16 óra

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott ellátások és intézményei

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A családjogi törvény

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

4.3.9. Közigazgatási ismeretek

10 óra/10 óra

A közigazgatás alapfogalmai

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás

Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

A közigazgatási eljárás adminisztrációja

4.3.10. A szociális segítség etikája

8 óra/8 óra

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

Az előítéletek hatása a szociális segítségben

Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai

A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai

A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

4.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár

4.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

4.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

4.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			

2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

5. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

54 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszerezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszerezett képzés

5.1. A tantárgy tanításának célja

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom az elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

5.3. Témakörök

5.3.1. *Gyakorlat a család és életmód körében*

9 óra/9 óra

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az Szvk-ban előírt formában: („Párbeszédes formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

5.3.2. *Szociológiai alapismereti gyakorlat*

9 óra/9 óra

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása

5.3.3. Szociálpolitikai monitorozás

18 óra/18 óra

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

5.3.4. Az intézmény megismerése

18 óra/18 óra

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék.

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.

Az intézmény adminisztrációja.

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”.

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

5.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			

2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz tartozó	osztályközösségi	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x	x		
3.2.	rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy

98 óra/98 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

6.1. A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberei pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei

6.3. Témakörök

6.3.1. Pszichológiai alapismeretek 18 óra/18 óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok
A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok
Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők
A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet
A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

6.3.2. Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok 16 óra/16 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre
A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése
A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása
Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban
A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok
Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok
Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás
Attitűdök, énvédő funkciók
A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák
Az előítélet kialakulása és okai
Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása
A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetetlenségek, szerepkonfliktusok
Konfliktusok és a konfliktuskezelés
Konformitás és nonkonformitás
A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája
Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: sérült gyermek a családban; sérültek a társadalomban
A szociálpszichológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása a problémák felismerésében, kezelésében, megoldásában

6.3.3. Az életút pszichológiája 16 óra/16 óra

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei
Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata
A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete
Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása
A fejlődés, érés, nevelés összefüggése
Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció
A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete
A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban
Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek
Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi akarati, élet fejlődésmenete
Az előítéletek életutat befolyásoló hatása
A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban
Fejlődési és járulékos krízisek
A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai
Válságok az életciklusokban
Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai
Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek
A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

6.3.4. A személyiség pszichológiája **16 óra/16 óra**

A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)
Személyiség típusok
Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre
A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata;
Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok
Empátia
Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés
A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja
A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai
A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

6.3.5. Szocializáció **16 óra/16 óra**

A szocializáció fogalma és folyamata
A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák
A szociális identitás
Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

6.3.6. Pedagógiai alapismeretek **16 óra/16 óra**

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei
A nevelési folyamat résztvevői
A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők
Közvetett és közvetlen nevelési módszerek
A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe
Nevelési stílusok és attitűdök
Sikerek és kudarcok a nevelésben
Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái
Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában
A gyermek környezetének kialakítása az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtése

Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei
A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel
A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele
Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek
Egyéni bánásmód alkalmazása
Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek
A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák
A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei
Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

6.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy könyvtár

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

6.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés	x		x	
5.	vita	x		x	
6.	szemléltetés	x		x	

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

7. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

7.1. A tantárgy tanításának célja

Élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek pszichés összefüggéseiről. Erősíteni a tanulók holisztikus szemléletét, segíteni a személyes tapasztalatok, a saját személyes életút pszichikus összefüggéseinek feldolgozását.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei, a saját élmények, tapasztalatok.

7.3. Témakörök

7.3.1. *Gyermektanulmányok*

18 óra/18 óra

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde
óvoda
általános iskola, középiskola
ifjúsági klub
gyermekotthon, átmeneti otthon
család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)
óvodáskor (3-6 év)
iskoláskor (6-10 év)
prepubertáskor (10-14 év)
pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

7.3.2. Az életút pszichikus jellemzői

18 óra/18 óra

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása
A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése
Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése
Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

7.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

7.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	

1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

85 óra/85 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

8.1. A tantárgy tanításának célja

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről az egyes betegcsoportok tüneteiről, a betegségek lefolyásáról és a gyógykezelés laikus módszereiről

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

8.3. Témakörök

8.3.1. Az emberi test felépítése és működése

28 óra/28 óra

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgásszerv-rendszer

A légzőrendszer
A keringési rendszer
Az emésztőrendszer
A kiválasztórendszer
A szaporodás szervrendszere
A belső elválasztású mirigyek rendszere
A nyirokrendszer és az immunrendszer
Az érzékszervek
Az idegrendszer
A szervrendszerek működésnek szabályozása
A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok
Idegi és endokrin szabályozás
Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

8.3.2. Kórok és kórokok **18 óra/18 óra**

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése
Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre
Biológiai, pszichikus és szociális kórokok
A betegségek rizikófaktorai
A betegségek lefolyása
Tipikus kóros reakciók
Degeneráció
Sorvadás, elhalás
Heveny és idült gyulladás
Kóros immunreakciók

8.3.3. A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai **25 óra/25 óra**

Az élettani adatok
Az állapotváltozások, a kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei, az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai
Kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei
A főbb betegségcsoportok és tünetek
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Ideggyógyászati megbetegedések
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül, az orr és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

8.3.4. A gondozás és a betegellátás laikus módszerei **14 óra/14 óra**

A gondozás fogalma, célja, feladatai
A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái
A szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitása

Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán
 Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei
 A gondozási folyamat tervezése
 A házipatika szerepe, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
 A fizikális és természetes gyógy módok
 A házi-patika szerepeinek és gyógyszereinek összeállítása
 A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása
 A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
 A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
 A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszertárolás szabályai és gyakorlata

8.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10559-12 azonosító számú
Elsősegélynyújtási feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Népegészségügyi ismeretek	Az elsősegélynyújtás gyakorlata
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt	x	
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását		x
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén		x
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket		x
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív	x	
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése	x	
Népegészségügyi alapismeretek	x	
A társadalmi helyzet és az egészség	x	
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei gyermekkorban, védőoltások és kísérő tüneteik		x
Egészségmegőrzés	x	
Az életműködés adatai		x
Az életműködés adatainak értelmezése		x
Az elsősegélynyújtás gyakorlata		x
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái		x
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái		x
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai		x
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái		x
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái		x
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk		x
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei		x
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei		x
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei		x
Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái		x

Mérgezesek jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás		x
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x
A hírközlési eszközök használata		x
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata		x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképeség		x
Szervezőképesség		x
Stressztűrőképesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció		x
Segítőkézség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x

9. Népegészségügyi ismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

9.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók holisztikus szemléletének kialakulása érdekében megismertetni az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei.

9.3. Témakörök

9.3.1. A társadalmi helyzet és az egészség

14 óra/14 óra

A társadalom ártó-védő hatása

A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel

A szegénység és a betegség összefüggései

A foglalkozási betegségek és megelőzésük

Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei

Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

9.3.2. Közegészség

14 óra/14 óra

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,

Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük

A Népegészségügyi Program

A népbetegségnek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek

Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP

A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői

A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása

A fertőtlenítőszeres és eljárások, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata

Egészségtudatos magatartás

9.3.3. Egészségmegőrzés

8 óra/8 óra

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége;

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai,

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata;

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

9.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

9.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x	x		
2.	kiselőadás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x		
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x			
6.	magyarázat	x	x	x	
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

9.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			

2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után				
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Az elsősegélynyújtás gyakorlata tantárgy

54 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

10.1. A tantárgy tanításának célja

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértezni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

10.3. Témakörök

10.3.1. Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása

28 óra/28 óra

Az életműködési adatok rögzítése

Testsúly, testmagasság mérése

Az elsősegély-nyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Mechanikai sérülések ellátása

Törések, a vérzések jellemzői és ellátásuk technikái

Idegentest a szemben és a légutakban

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái
 A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk
 A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei
 A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei
 Védőoltások és kísérő tüneteik enyhítése

10.3.2. *Veszélyeztető állapotok*

26 óra/26 óra

A közvetlen életveszély felismerése
 Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását
 Veszélyeztető állapotokból következő feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek, belgyógyászati balesetek
 Mérgezők jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái
 Belgyógyászati megbetegedések,
 Elsősegélyt nyújt sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén
 Epilepszia és lázas eklampszia
 A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái
 Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában
 Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
 Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák
 Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

10.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Egészségügyi demonstrációs terem

10.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

10.5.1. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	szimuláció		x		

10.5.2. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Képi információk körében				
2.1.	rajz értelmezése	x	x		

3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x		
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
12046-16 azonosító számú
Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK					
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap és szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai ille-tékessége határait	x				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket		x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat		x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól		x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére		x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört		x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez		x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit			x	x	x
Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhygiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását		x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben		x	x		

Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására		X	X		X
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását		X		X	X
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását		X			X
Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát			X	X	X
Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását			X		X
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafel-tárást végez		X	X		X
Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását		X	X		X
Felismeri a gyermek betegségét		X	X	X	X
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról		X	X	X	X
SZAKMAI ISMERETEK					
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	X	X	X		X
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	X	X	X		X
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	X				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	X	X	X		X
A segítség pszichológiai összefüggései	X	X	X		X
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák	X				
A kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzőit	X				X
A szocializáció folyamata és színterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése		X	X		
Gyermekek és fiatalkorúak büntethetősége		X			
Az egészségügyi ellátások szabályai		X	X	X	X
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések		X	X		X
A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei		X	X		
Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai		X	X		

Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai		x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés		x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései		x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben		x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás			x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái		x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x
Információforrások kezelése		x	x	x	x
Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata				x	x
Gyermekjátékok használata		x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség		x	x	x	x
Empátia, segítőkészség		x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Információgyűjtés		x	x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x

11. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy 36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

11.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A segítő kapcsolat tudatos működtetésének megalapozása. A segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése.

A foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszereknek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

11.3. Témakörök

11.3.1. A reális énkép szerepe a szociális segítségben 12 óra/12 óra

A szakmai önismeret jelentősége a segítő szakmában. A segítő szakma hatása a személyiségre. Az önismeret forrásai, a reális énkép szerepe a segítő szakmában. Önmagunk és mások ismerete, énvédő technikák.

11.3.2. A szakmai együttműködés készségei 12 óra/12 óra

A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái. A kompetencia határok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése. Az egyéni különbségek, eltérő személyiségek jelentősége a szakmai tevékenység során. Attitűd, előítélet, szociális érzékenység, a segítő szakember beállítódása, emberképe és világnézetének hatása a klienssel való kapcsolatra. A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői.

11.3.3. A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása 12 óra/12 óra

A segítő kapcsolat eszközei. A megismerést befolyásoló tényezők: vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői. A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája. A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése. A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása. A segítő beszélgetés.

11.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka. Tanteremben, csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

11.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	szerepjáték		x		
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szimuláció		x		
8.	esetmegbeszélés		x		
9.	játék		x		

11.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x		x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Gyermekvédelmi ismeretek tantárgy

54 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

12.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz.

12.3. Témakörök

12.3.1. A gyermekvédelem története

6 óra/6 óra

A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése:

Gyermekek, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői.

A gyermekekről való gondoskodás korszakai:

Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig

Állami gyermekvédelme 1945-ig;

A gyermekek védelme 1945-től;

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

12.3.2. A gyermekvédelem jogi szabályozása

12 óra/12 óra

A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői.

A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése.

Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság.

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései.

Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai.

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége. A gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

12.3.3. A gyermekvédelem mai rendszere

12 óra/12 óra

A gyermekvédelem fogalma. A gyermekvédelmi ellátó rendszer célja. A gyermekvédelmi ellátórendszer intézményei.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői, eszközei.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

A gyermekvédelem dilemmái.

A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere. A jelzőrendszer működése, résztvevői.

Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei.

A védelemben vett megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek. Családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés.

A védelemben vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelemben vétel célja.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei.

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén. Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszüntetésének illetve megszüntetésének okai.

A szülői felügyeleti jog érintettsége védelemben vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés illetve nevelésbe vétel esetén. A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei. A gyermek gyámsága és törvényes képviselője a nevelésbe vételt követően.

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai.

12.3.4. A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai

12 óra/12 óra

Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai. Házasság, házasságon belüli konfliktusok.

Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál. Szülővé válás. Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban. Családi kommunikáció, szabályok. A család nélkül nevelkedett szülők családja.

Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása. A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család.

A veszélyeztetés lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, összetevői. Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai.

A családon belül elszennvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése.

A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek.

A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái. A megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei.

A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában.

A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés.

Gyermekbántalmazás, a bántalmazás fajtái és tünetei. A gyermek segítése a traumák feldolgozásában.

12.3.5. Szükségletek és erőforrások

12 óra/12 óra

A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében. A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára. A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére.

A munkavégzés és a döntések felelőssége. Kölcsönös elfogadás, bizalom: a gyermek – a vérszerinti család – a segítő.

A tanácsadás, a beavatkozás mértéke.

Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék.

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről. A megfigyelés szerepe. A gyermek ellátását biztosító házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés.

Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása.

A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezői. A kapcsolatok létrejöttének céljai, okai.

12.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

12.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	Oktatástechnikai eszközök (laptop, projektor)
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			
8.	esetmegbeszélés		x		
9.	jogszabályok értelmezése			x	

12.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			

2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

13. Gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy

36 óra/36 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

13.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékoság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket.

Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviselőkkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés és a társadalmi elfogadásuk, beillesztésük lehetőségeit.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmához.

13.3. Témakörök

13.3.1. Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok

12 óra/12 óra

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.).

A méhen belüli fejlődés, a születés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői.

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális); az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akarati, én tudat, autonómia).

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai.

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban. Az ifjúkor biológiai jellemzői.

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra. Öröklött fejlődési rendellenességek. Genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége.

Az inger gazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében.

13.3.2. A gyógypedagógia, mint tudományág **12 óra/12 óra**

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei.

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma.

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhigiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi, akarati sérülések. Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre.

A sajátos nevelési igényű gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei.

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői.

A különleges és speciális szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei.

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése.

13.3.3. Fejlesztés, rehabilitáció **12 óra/12 óra**

A habilitáció, rehabilitáció meghatározása.

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció).

A fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása.

A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció.

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok. Az vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbözőségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái. Kommunikációs nehézségek.

Családon belüli erőszak. Elhanyagolás, bántalmazás, veszélyeztetés fogalma, típusai.

A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei a gyermekeket ellátó intézményekben.

A gyermek és fiatalkorban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége.

Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárása. A hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei.

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei.

Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogyatékos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény).

Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei.

Érdekképviselői szervek

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

13.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita		x		
5.	projekt		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
------	----------------------------	--	---	--	--

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy

72 óra/72 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

14.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége.

Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére.

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmához.

14.3. Témakörök

14.3.1. Ismeretek a gondozásról

18 óra/18 óra

A gondozás célja, feladatai, területei. A gondozás és nevelés egysége. A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában.

Egyéni napi- és heti-rend fontossága, életritmus a gyermekek életében.

A csecsemő és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése. Fürdetés, a fürdetés eszközei.

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése.

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvási igény az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás.

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása. A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós gyermek. Az önellátás, önállóság kialakítása.

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei. A gondozás - mint az esztétikai nevelés egyik színtere, a bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze.

Kultúrhygiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő és gyermekkorban. A csecsemő és a gyermek környezete, a közvetlen környezet higiénéje, berendezési tárgyai, a gyermek játéka és azok tisztántartása. A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása.

A játék, mint a legfőbb tevékenységi forma a gyermek életében. A játék szerepe a gyermek fejlődésében.

Egyéni ízlésformálás, kultúrhygiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

14.3.2. Gyermekbetegségek

27 óra/27 óra

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői. A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta.

Gyermekbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás).

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás).

Anyagcsere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás).

Idegrendszeri betegségek (agyhártya-gyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek.

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban.

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai. A védőoltások kísérő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei.

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai.

14.3.3. Ápolási ismeretek

18 óra/18 óra

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása.

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek.

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában.

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei.

A beteg csecsemő és gyermek ápolása légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása.

Fizikális gyógymódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások.

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban.

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete. A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába.

14.3.4. Leggyakoribb gyermekbalesetek

9 óra/9 óra

Az elsősegélynyújtás alapszabályai.

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái.

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban. A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái. Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás.

A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szereit; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres ismerete.

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete.

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei.

Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása. A veszélyes hulladékok tárolásának szabályai.

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete.

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok.

A vészhelyzet jelzése. Balesetvédelmi dokumentáció.

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata.

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

Demonstrációs terem

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

14.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	szemléltetés		x	x	Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek, rögzítő eszközök, valamint egyszer használatos steril eszközök, mentőláda felszereléssel
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szimuláció		x		
6.	házi feladat	x			
7.	gondozási, ápolási feladatok	x	x		

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

15. Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

106 óra/106 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

15.1. A tantárgy tanításának célja

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben.

A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt. A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

15.3. Témakörök

15.3.1. Gondozási, ápolási feladatok

48 óra/48 óra

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése. Részvétel a ruházat beszerzésében.

Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása.

A fürdetés módja, menete.
 Pelenkázás, tisztába tevés.
 Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése.
 Ágyazás, az altatás előkészítése.
 Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás.
 A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek.
 Testsúly, testmagasság mérése.
 Gyermektáplálékok elkészítése.

15.3.2. Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok 46 óra/46 óra

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.
 Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.
 Részvétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.
 Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása.
 Részvétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében.

15.3.3. Karbantartási, fertőtlenítési feladatok 12 óra/12 óra

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása.
 A csecsemő és a kisgyermek ruházódásának kezelése, tisztántartása.
 A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése.
 Részvétel ruházat beszerzésében.
 Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása.

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

15.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	megbeszélés	x	x		
3.	szemléltetés	x	x		Alapápolási eszközök
4.	kooperatív tanulás		x		

15.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
---------	--------------------------	---------------------	--------------------------

		szervezési kerete (differenciálási módok)			felszerelések
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
1.2.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
2.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
2.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
2.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10523-16 azonosító számú
Gyermekfelügyelői feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10523-16 azonosító számú Gyermekfelügyelői feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A gyermekotthon	Gyermekotthoni gyakorlat
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermeket ellátó intézmény működési rendjével, napirendjével	x	x
Részt vesz a gyermekek fogadásának előkészítésében, a gyermekek fogadásában	x	x
Segíti a gyermeket a beilleszkedésben, a reszocializációs esélyek növelésében	x	x
Elősegíti a gyermek- és ifjúsági közösség kialakulását a csoportfolyamatok, csoportdinamika figyelembevételével	x	x
Elősegíti a gyermek kultúrájához kötődő ünnepek és hagyományok ápolását	x	x
Felismeri a különleges és a speciális szükséglet jellemzőit	x	x
Javaslatával segíti a gondozott gyermekeket zsebpénzüik beosztásában, felhasználásában	x	x
Segíti a gyermek védőoltáshoz jutását, a gyógyászati segédeszközök használatát és karbantartását	x	x
Részt vesz az ügyeleti feladatok ellátásában, krízishelyzetekben intézkedik	x	x
Részt vesz a természetes és mesterséges környezet alakításában és rendben tartásában	x	x
Háztartási feladatokat végez	x	x
Megtanítja a háztartási gépek és eszközök használatát	x	x
Az egészséges táplálkozás elvei szerint megtanítja a gyereket az ételek elkészítésére	x	x
Gazdálkodik és elszámol az átadott pénzeszközökkel	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A csoport működése	x	x
Új csoporttag beillesztése, beilleszkedése	x	x
Önálló életvitelre való felkészítés	x	x
Átlagtól eltérő szükségletű gyermekek nevelése	x	x
Saját tulajdon kialakításának és védelmének kérdései	x	x
A testi és lelki bántalmazás tünetei	x	x
A gyermeket ellátó intézmény működési rendje	x	x
A szabadidős tevékenység szervezése	x	x
Háztartásvezetés	x	x
A gyermek egészségügyi ellátása		x

SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Játékok használata	x	x
Háztartási gépek és eszközök használata	x	x
Dekorációs anyagok és eszközök használata (textíliák, papírok, színes ceruzák, olló stb.)	x	x
Kézimunka anyagok és eszközök használata	x	x
Kéziszerszámok használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Kézügyesség	x	x
Szervezőképesség	x	x
Felelősségtudat	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Segítőkézség	x	x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
konfliktusmegoldó készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladat értelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x
Problémamegoldás, adekvát hibaelhárítás	x	x

16. A gyermekotthon tantárgy

108 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

16.1. A tantárgy tanításának célja

A tanulók elméleti felkészítése a gyermekotthoni/ a gyermeket ellátó intézményben a gyakorlati munkavégzésre.

Ismerje meg a gyermekotthonok/ a gyermeket ellátó intézmények működésének/működtetésének dokumentumait, tárgyi és személyi feltételeit. Legyen tisztában a gyermekotthoni asszisztens és a gyermekfelügyelői munkakör feladataival, kompetencia körével.

Ismerje a gyermekotthoni élet megszervezésének területeit, a gyermekcsoportok kialakulását, működését. Legyen tudatában a szokások és hagyományok fontosságának a gyermekcsoport és az egyén életében.

Tartsa tiszteletben az egyéni sajátosságokat, igényeket, kapcsolatrendszereket és ezek tudatában szervezze a gyermek és a gyermekcsoport életét, járuljon hozzá az egyéni fejlődéshez, reszocializációjához

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthon tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek tantárgy szakmai tartalmaihoz.

16.3. Témakörök

16.3.1. A gyermekotthon működése

36 óra/... óra

A gyermekotthon működési rendje, dokumentumai és kapcsolatrendszere.

A gyermekfelügyelő helye és szerepe a gyermekotthoni struktúrában, munkamegosztásban. Részvétel a gyermekotthoni feladatok ellátásában, munkaköri feladatok.

A gyermekotthon tárgyi környezete. Életkori sajátosságoknak megfelelő bútorzat, berendezési tárgyak és textíliák.

A gyermek- és ifjúsági felügyelő feladatai a környezet kialakításában, rendben tartásában, balesetveszély elhárításában. A gyermekotthon baleset-, tűz-, és munkavédelmi szabályzatai. A környezet alakításának kritériumai, jogszabályi előírásai.

Közösségi és egyéni élettér kialakítása. Közös és saját tulajdon kialakítása és védelme. A saját tulajdon védelmének fontossága, tárgyi feltételei, a közös programok és az elvonulás lehetőségének megteremtése.

A gyermeki kapcsolatrendszer működésének támogatása. A kapcsolattartásra alkalmas, kulturált feltételek biztosítása.

A gyermek személyes tárgyainak, tanszereinek biztosítása, karbantartása, pótlása.

Egyéni igények, szükségletek figyelembevétele, zsebpénz felhasználás.

Ügyeleti feladatok a gyermekotthonban. A krízishelyzetek, különleges események megfelelő kezelése. Intézkedési, értesítési kötelezettség a veszély elhárítása, a problémamegoldása érdekében és azt követően.

Háztartásvezetési, gazdálkodási feladatok a gyermekotthonban. Háztartási gépek és eszközök a gyermekotthonban. Biztonságos használatuk, teendők meghibásodásuk esetén.

A gyermekotthoni gazdálkodás keretei, lehetőségei, szabályai. Háztartásvezetés, egészséges táplálkozás. A pénzfelhasználással kapcsolatos adminisztratív feladatok. Elszámolási kötelezettség, a gyermekotthoni formanyomtatványok.

16.3.2. A gyermekotthoni élet szervezése

36 óra/... óra

A gyermeket ellátó intézmény házi- és szokásrendjének elfogadása.

Napirend, heti rend tervezésének szempontjai. A gyermekek életkorának, egészségi állapotának megfelelő életritmus kialakítása, a rekreáció biztosítása. A folyamatos és egyéni napirend kialakításának szempontjai.

A gyermekek bevonása a gyermekotthon természetes és mesterséges környezetének alakításába, rendbetételébe. Dekorálás a gyermekek bevonásával. Textíliák, ruhaneműk, háztartási eszközök és kéziszerszámok, berendezési tárgyak karbantartása, javítása.

A gyermekek bevonása életkoruknak, képességeiknek és állapotuknak megfelelő mértékben a napi feladatok ellátásába, a háztartási gépek és eszközök biztonságos használatába. Az önálló életvitelre való felkészítés folyamata.

Szellemi, fizikai aktivitást igénylő szabadidős tevékenységek szervezésének szempontjai és lehetőségei a különböző életkorban.

Egészségnevelési lehetőségek a különböző életkorokban, szűrővizsgálatok, védőoltások. Életmód, kapcsolatok.

A csoportösszetétel, valamint a testi, szellemi adottságok és képességek figyelembevétele. Kézimunkázás.

Szokások és hagyományok fontossága a gyermekotthoni életben, kialakulásuk - kialakításuk módjai. Az egyéni szokások és hagyományok beillesztése a közös életbe.

16.3.3. A gyermekcsoport működése

36 óra/... óra

A csoportok szerveződése, típusai. A csoport dinamikája, szabályai. A tagok szerepe, helye a csoportban. Szerepek és konfliktusok. Kirekesztés és kirekesztődés. Bántalmazások a csoporton belül. A csoport felkészítése új tag befogadására.

Egyéni és csoportos tevékenységek rendszerének kialakítása, munkamegosztás a csoportban.

Új gyermek befogadásának fázisai. A befogadás előkészítése és a hozzáfűződő szervezési feladatok. A befogadás személyi és tárgyi feltételei.

Az új gyermek megismerésének lehetőségei, módjai. Szabályok, szokások és házirend ismertetése, felkészítés a csoportba való beilleszkedésre. A beilleszkedés segítésének módjai. Az új tag helye és feladatai a csoportban, bevonása a csoport életébe.

Közös élmények, szokások és hagyományok fontossága, csoportépítő, közösségformáló hatása. A gyermekek magukkal hozott értékeinek, szokásainak, hagyományainak megismerése; ezek lehetséges beillesztése a csoport életébe.

A sajátos nevelési igényű gyermek beillesztésének segítése. Előítéletek, megkülönböztetés enyhítése, feloldása, feldolgozása.

A közösségi élettér, a közös használatú eszközök, a köztulajdon védelmének kialakítása, a magánszféra, saját tulajdonú használati tárgyak tiszteletben tartása.

A szokásostól eltérő viselkedés észlelése, az okok feltárása - segítségnyújtás a problémák megoldásában. A viselkedési és beilleszkedési zavarok megnyilvánulása, korrekciós lehetőségek a gyermekkel kialakított együttműködés során.

Szocializációs hiányok pótlásának, hibák korrigálásának módjai, reszocializációs lehetőségek a gyermekotthonban. Tanulási nehézségek, motivációk. A szociális kompetenciák fejlesztése.

A személyes használati tárgyak, saját tulajdon védelmének fontossága a biztonságérzet kialakulásában. A zsebpénz célszerű, hasznos felhasználására

ösztönzés lehetőségei, módjai.

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

16.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	Oktatástechnikai eszközök
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	szimuláció		x		
8.	házi feladat	x			

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			

3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés		x		
6.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
6.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

17. Gyermekotthoni gyakorlat tantárgy

105 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

17.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló ismerje meg a gyakorlati felkészítésének helyet adó gyermeket ellátó intézményt, annak működési dokumentumait.

Legyen képes beilleszkedni a gyermeket ellátó intézmény felnőtt és gyermek közösségébe.

A gyermeket ellátó intézmény mindennapos működését ismerje meg és fokozatosan vegyen részt részben, majd egészében önálló tevékenységek végzésében. Alkalmazza a gyermekek megismerésének módszereit.

Legyen képes a gyermekek bevonásával önálló háztartási tevékenységek és egyéb szabadidős foglalkozások szervezésére.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthoni gyakorlat tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

17.3. Témakörök

17.3.1. Ismerkedés a gyermekotthonnal

18 óra/... óra

A gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény rendjének, dokumentumainak, házirendjének megfelelő munkavégzés.

Beilleszkedés a gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény felnőtt kollektívájába.

A gondozó saját tevékenységével és a gyermekek fejlődésével kapcsolatos dokumentumok, feljegyzések készítése. A gondozási feladatokkal és a gyermek testi működésével kapcsolatos észrevételek, tapasztalatok feldolgozása, kommunikációja. A gondozási feladatokhoz és a mindennapi tevékenységéhez kapcsolódó tervezési, szervezési feladatok, nevelési tevékenységek.

17.3.2. *Gyermekfelügyelői feladatok*

87 óra/... óra

A gyermekcsoport, a gyermekek megismerése. A napi gondozási, nevelési feladatok ellátása a gyermekek bevonásával.

A gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény természetes és mesterséges környezetének rendben tartása. Bekapcsolódása háztartásvezetési feladatok elvégzésébe.

Részvétel a szabadidős és fejlesztő program tervezésében, szervezésében, lebonyolításában a gyermekek életkorához, egészségi állapotához, képességeihez és érdeklődéséhez igazodóan.

Részvétel a gyermekotthon/gyermekek ellátó intézmény napi feladatainak ellátásában. Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén annak pótlásának jelzése.

Részvétel ruházat beszerzésében.

Részvétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása.

Részvétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében.

17.4. **A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)**

Gyermekek ellátó intézmény: gyermekotthon, lakásotthon, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona

17.5. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

17.5.1. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)**

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	megbeszélés	x	x		
2.	szemléltetés	x	x		Gondozási eszközök
3.	projekt				
4.	kooperatív tanulás	x	x		

17.5.2. **A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)**

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csoporthatás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10524-16 azonosító számú
Gyermek-felügyeleti dokumentációs feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10524-16 azonosító számú Gyermek-felügyeleti dokumentációs feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek	Gyermek-felügyeleti dokumentációs ismeretek	Adminisztráció gyakorlata
FELADATOK			
Vezeti a nyilvántartást a gyermeket ellátó intézmény pénz- és egyéb eszközeiről	x		x
Vezeti a gyermeket ellátó intézmény eseménynaplóját	x	x	x
Dokumentálja a gyermek egyéni fejlődését		x	x
Rögzíti a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos adatokat		x	x
Segítséget nyújt a gyermek élettörténet-könyvének elkészítésében és vezetésében		x	
Segítséget nyújt a gyermekekkel kapcsolatos dokumentációs rendszer vezetésében	x	x	x
Vezeti a munkakörhöz kötött dokumentációt	x		x
SZAKMAI ISMERETEK			
A gyermek megfigyelése		x	
Élettörténet-könyv készítés		x	x
A gyermekkel kapcsolatos dokumentációs rendszer		x	
A munkakörhöz kötött dokumentáció	x		x
Pénz- és eszközkezelés	x		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése	x	x	
Köznyelvi és szakmai szöveg írásban és szóban való alkalmazása		x	x
Elemi számolási készség	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Felelősségtudat	x	x	x
Önállóság	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Közérthetőség		x	x
Kapcsolatteremtő készség		x	x
Irányíthatóság		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	
Problémamegoldás, hibaelhárítás	x	x	x

18. Gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek tantárgy

36 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

18.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekotthon alapító okiratának és annak, mellékleteinek, szabályzatainak formai és tartalmi megismerése, megértése. Egyéb működési dokumentumok készítési menetének megismerése. A gyermekotthon fenntartásának módjai. A működésre ható szabályzók megismerése. A mindennapi munka adminisztrálásának, szabályainak és jelentőségének a megismerése.

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekotthoni adminisztrációs ismeretek tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

18.3. Témakörök

18.3.1. A gyermekotthon működésének szabályai, szabályzatai 18 óra/... óra

A gyermekotthon működésének adminisztrációja

A gyermekotthon működésének szabályzói

A gyermekotthon alapidokumentációja, szabályzatai

A gyermekotthon működését bemutató statisztikák, táblázatok, mutatók

Gyermekotthon munkáját segítő projekt lehetőségek, pályázati lehetőségek

18.3.2. A munkavállaló adminisztrációs kötelezettségei 18 óra/... óra

A munkavállaláshoz kapcsolódó dokumentációk

A munka teljesítésének dokumentumai

A háztartásvezetéssel kapcsolatos adminisztráció

Az átvett pénzeszközök célszerű felhasználása, szabályszerű nyilvántartása, elszámolása

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

18.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat		x		
2.	megbeszélés			x	
3.	projekt				
4.	házi feladat	x			

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
---------	--------------------------	---------------------	--------------------------

		szervezési kerete (differenciálási módok)			felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.4.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.5.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

19. Gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgy

36 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

19.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekfelügyelettel kapcsolatos napi adminisztrációs kötelezettség megismerése és a gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer logikájának megértése. A tanulók legyenek tudatában a dokumentációs rendszer vezetésének szükségességével, az információk átadásának fontosságával. Sajátítsák el a dokumentációs rendszer kezelését. A törvény szerinti szülővel történő kapcsolattartás dokumentálásának menete és annak jelentőségének megismerése. A munkavégzés közben átvett pénzeszközök kezelésnek szabályainak elsajátítása.

19.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgy kapcsolódik a matematika – közismeretei tantárgy tananyag tartalmához.

19.3. Témakörök

19.3.1. Gyermek-felügyeleti munka dokumentálása

12 óra/... óra

Az eseménynapló vezetésének fontossága, szabályai.
Különleges események jelzése, dokumentálása.

A kapcsolattartás dokumentációja.

A pénzkezelési szabályai.

Pénzkezelési dokumentáció a gyermekotthonban. Az átvett pénzeszközök célszerű felhasználása, szabályszerű nyilvántartása, elszámolás.

A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai.

A gyermek és ifjúsági felügyelő közreműködési lehetőségei a kitöltésben.

19.3.2. A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció 12 óra/... óra

A gyermeki fejlődés dokumentálása, a dokumentálás fontossága.

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéből.

A gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok folyamatos vezetése.

A gyermek egészségi állapotáról való információ szerzés módjai, a hiányzó adatok pótlásának lehetőségei, dokumentálása.

Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága.

Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei.

19.3.3. Élettörténeti munka 12 óra/... óra

Az Élettörténeti munka jelentőségének felismerése.

A korai környezeti tényezők hatása a személyiségfejlődésre, a fejlődést akadályozó élettörténetek felkutatásának fontossága.

Az élettörténeti munka terápiás lehetőségeinek ismerete.

Az élettörténeti munka, mint a felnőtt és a gyermek közötti nyílt kommunikáció, mint a múlt megismerésének, tudomásulvételének lehetősége.

Az élettörténet feldolgozásának technikái, tartalmi és formai lehetőségei.

A gyermek bevonása az élettörténeti könyv készítésébe.

19.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

19.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

19.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x			

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök és
---------	--------------------------	---------------------	--------------------------

		szervezési kerete (differenciálási módok)			felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.3.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.4.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

19.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

20. Adminisztráció gyakorlata tantárgy

45 óra/45 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

20.1. A tantárgy tanításának célja

Egy konkrét intézmény, gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény alapító okiratának és mellékleteinek, szabályzatainak formai és tartalmi megismerése, megértése a gyakorlatban. Egyéb, az intézményben használt működési dokumentumok készítési menetének megismerése, annak vezetése a gyakorlatban. A gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény fenntartásának módjainak áttekintése egy konkrét intézmény esetében. A működésre ható szabályzók megismerése a gyakorlatban. A mindennapos munka adminisztrálásának megismerése egy konkrét intézmény esetében. A gyermekotthonban/gyermeket ellátó intézményben zajló adminisztráció megismerése, gyakorlása. A gyermekfelügyelettel és a gyermekek fejlődésével, egészségi állapotával kapcsolatos dokumentálási munka gyakorlása.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az adminisztráció gyakorlata tantárgy kapcsolódik a gyermekvédelmi ismeretek, a gyermekotthon, a gyermekotthoni, gyermekfelügyeleti dokumentációs ismeretek tantárgyak szakmai tartalmaihoz.

20.3. Témakörök

20.3.1. Gyermekotthoni adminisztráció

15 óra/... óra

A gyermekotthon/gyermeket ellátó intézmény szervezetének és működésének, szabályzatainak megismerése.

A munkavégzés adminisztrációjának megismerése, saját munkavégzés adminisztrálása.

A háztartásvezetéssel kapcsolatos adminisztráció megismerése, vezetése.

20.3.2. Gyermek-felügyeleti dokumentáció 15 óra/... óra

A gyermekfelügyelő és a gyermekotthoni asszisztens szerepének és kompetenciájának megismerése.

A gyermekotthoni adminisztrációs feladatok megismerése, szükség szerinti vezetése.

A gyermekvédelmi nyilvántartási dokumentációs rendszer megismerése, kitöltésének személyi és időbeli szabályai.

Az adatvédelmi szabályok alkalmazása, az információk továbbadásának lehetőségei.

20.3.3. A gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció 15 óra/... óra

Élettörténeti könyv készítése, vezetésének folytatása a gyermek bevonásával.

A gyermek dokumentációjának áttanulmányozása, további információk megszerzési lehetőségének felkutatása.

A gyermek fejlődésével kapcsolatos tapasztalatok folyamatos vezetése.

Az egészségügyi dokumentáció karbantartásának fontossága.

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekek ellátó intézmény: gyermekotthon, lakásotthon, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona.

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

20.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	megbeszélés	x			
2.	szemléltetés	x			egyéb eszközök
3.	projekt	x			
4.	kooperatív tanulás	x	x		

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10528-12 azonosító számú
Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10528-12 azonosító számú Házi időszakos gyermek-felügyeleti feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek	A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata
FELADATOK		
Megismerkedik a gyermek szüleivel	x	x
Megismerkedik a gyermekkel, törekszik arra, hogy személyét a gyermek elfogadja	x	x
Enyhíti a szülőtől való időszakos elválás fájdalmát	x	x
Ápolja a beteg gyermeket, szükség esetén biztosítja a szakszerű egészségügyi ellátáshoz jutást	x	x
Gondozza, segíti a sajátos nevelési igényű gyermeket	x	x
Figyelemmel kíséri a gyermekek ruházatának állapotát, jelzi a pótlás szükségességét	x	x
Gyermekkísérést lát el, megtanítja a biztonságos közlekedés szabályait	x	x
Jelenléti ívet és eseménynaplót vezet az elvégzett feladatokról, a gyermekekkel történekről	x	x
Felismeri a gyermek bántalmazásának testi és pszichés tüneteit, jelzi felettesének és a gyermekjóléti szolgálatnak	x	
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermek megismerésének módjai	x	x
A szülő és a gyermek kapcsolata	x	x
Sajátos nevelési igényű gyermek	x	x
A család nevelési szokásai, hagyományai	x	x
Életkornak megfelelő napirend kialakítása	x	x
A biztonságérzet kialakítása	x	x
Szabadidő szervezés	x	x
Fogyatékos gyermekek ellátása	x	x
Gyermekbalesetek és megelőzési lehetőségük	x	x
Beteg gyermek gondozása	x	x
A gyermekbántalmazás	x	
Dokumentációs és nyilvántartási alapismeretek		x
Különleges események jelzése	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása		x
Gyermekjátékok és kézimunka eszközök használata	x	x
Informatikai eszközök alkalmazása		x
Háztartási eszközök alkalmazás	x	x

Elsősegélynyújtási és gyógyászati segédeszközök használata	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség, megbízhatóság és felelősségtudat	x	x
Tájékozódás, önállóság, szervezőkészség	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Empátia, tolerancia		x
Kompromisszumkészség		x
Kapcsolatteremtő készség	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladat értelmezés	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x
Helyzetfelismerés	x	x

21. A házi időszakos gyermek-felügyeleti ismeretek tantárgy

54 óra/54 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

21.1. A tantárgy tanításának célja

Elsősorban az alapellátás keretében biztosítható olyan ellátási formára való felkészítés, ahol a gyermek saját otthonában történő ellátását gondozó útján kell biztosítani. Legyenek korszerű nevelési ismeretei a házi gyermek-felügyelethez, mint speciális munkaterülethez kapcsolódóan. Ismerje a házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenzióit.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermek megismerésének területei, módjai és lehetőségei. Találkozás a gyermekkel; kapcsolat kialakítás, elfogadás, egymásra hangolódás, közös élettér, kapcsolati szintek. A gyermek testi, egészségi, lelki és intellektuális állapotának, képességeinek megismerése. A sajátos nevelési igény megismerése. A gyermek és a szülők kapcsolatának megfigyelése. A családi nevelés sajátosságai, módjai. Értékek, szokások, hagyományok, különböző kulturális sajátosságok a gyermek családjában. Szocializációs szint felmérése. A gyermek érdeklődési köréhez és képességeihez igazodó napirend alkalmazása, szabadidős programok szervezése a családi szokásokhoz, értékrendhez igazodóan. Kommunikációs lehetőségek a házi gondozó munkájában a gyermekkel való játék, tanulás, nevelés során. Privát nyelv, egymásra hangolódás, támogatás, megerősítés, kapcsolatépítés. Szakmai kommunikáció a család tagjaival; hivatalos nyelv, nyelvi szótár, személyes beszélgetés. Konfliktusok, nehéz helyzetek kezelése. Hasonlóságok és különbségek az egyes gyermekek és életkorok között

21.3. Témakörök

21.3.1. Nevelési ismeretek

14 óra/14 óra

A gyermek megismerésének területei, módjai és lehetőségei. Találkozás a gyermekkel; kapcsolat kialakítás, elfogadás, egymásra hangolódás, közös élettér, kapcsolati szintek. A gyermek testi, egészségi, lelki és intellektuális állapotának, képességeinek megismerése. A sajátos nevelési igény megismerése. A gyermek és a szülők kapcsolatának megfigyelése. A családi nevelés sajátosságai, módjai. Értékek, szokások, hagyományok, különböző kulturális sajátosságok a gyermek családjában. Szocializációs szint felmérése. A gyermek érdeklődési köréhez és képességeihez

igazodó napirend alkalmazása, szabadidős programok szervezése a családi szokásokhoz, értékrendhez igazodóan. Kommunikációs lehetőségek a házi gondozó munkájában a gyermekkel való játék, tanulás, nevelés során. Privát nyelv, egymásra hangolódás, támogatás, megerősítés, kapcsolatépítés. Szakmai kommunikáció a család tagjaival; hivatalos nyelv, nyelvi szótár, személyes beszélgetés. Konfliktusok, nehéz helyzetek kezelése. Hasonlóságok és különbözőségek az egyes gyermekek és életkorok között.

21.3.2. A házi gyermekfelügyelet, mint speciális munkaterület 12 óra/12 óra

A gondozónő és a család jogai és kötelességei. Kapcsolat a családi rendszer tagjaival (az ellátásban nem részesülő gyermekek, nagyszülők, szülők). Etikai kérdések és dilemmák, titoktartási felelősségek és az információkezelés, hivatástudat. Megbízhatóság, hitelesség, munkaillettan, munkaköri jogok és feladatok, viselkedési stílusok. Kompetencia határok, előítélet mentesség, az emberi méltóság tisztelete, eltérő vélemények tiszteletben tartása, érdekérvényesítés. A gyermekfelügyelő/gondozó modellnyújtó szerepe a gyermeknevelésben. Kapcsolat a munkáltatóval, eset-megbeszélési és szakmai segítségkérés lehetőségei. A gondozó ellenőrzése és beszámolási kötelezettsége. A házi gondozó alapvető fiziológiás szükségleteinek kielégítési módja. Munkajogi kérdések (munkaidő, szabadnap, szabadság, utazás). A házi időszakos gyermekfelügyelet megszervezése.

21.3.3. A házi időszakos gyermekellátás pszichológiai dimenziói 14 óra/14 óra

A társas érintkezés pszichológiája (empátia, elfogadás, kapcsolati szintek, egymásra hatás). Megismerkedés, tájékozódás, beszélgetés a gyermekről. Kapcsolattartási és tájékoztatási formák és kötelezettségek. A szülővel való együttműködés jellemzői. A szülő és a gyermek kapcsolata. Családi szerepek, a család szerepe a gyermek életében és nevelésében. A családok társadalmi és élethelyzetbeli különbözőségei. A szülőtől való időszakos elválás traumája. A családi szokások, hagyományok jelentősége és tiszteletben tartása. A gyermekkel való együttműködés és biztonságérzet kialakításának fontossága. A szakmai és egyéni szempontok képviselése a szülői igényekkel szemben. A gyermekbántalmazás testi és lelki tünetei. A bántalmazott gyermek lelki traumájának, enyhítési lehetőségei. A bántalmazással kapcsolatos jelentési kötelezettség. A gondozó helye, szerepe a család és a gyermek életében. A házi időszakos gyermekfelügyelet lezárása, kilépés a család és a gyermek életéből

21.3.4. A gyermek ellátásával kapcsolatos ismeretek 14 óra/14 óra

A biztonságos otthoni környezet és a gyermekkíséréssel kapcsolatos, illetve az általános közlekedési szabályok ismerete. A biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása a gyermekkel. A gyermekgondozás sajátosságai családi közegben, a primer szükségletek kielégítésének módjai és lehetőségei. A gondozó felelőssége a gyermek felügyeletével kapcsolatban, szerepe a család életében. A gondozó feladatai a házi időszakos gyermekgondozás során. A beteg gyermek ellátásával kapcsolatos feladatok. A leggyakoribb betegségek tünetei és lefolyása. Betegápolás, lázmérés, lázcsillapítás. Krízishelyzetek (pl. krupp, asztma) felismerése és az azonnali beavatkozás szükségessége. Diéta, alapvető gyógyszerismeret (készlet csomag), a gyógyszerek helye a kisgyermekes családban. A gyermek speciális egészségügyi szükségleteinek ismerete. Balesetmentes, a gyermek korának és életkori szükségleteinek megfelelő környezet kialakítása. A gyermek és környezetének higiénéje: a tisztálkodás egészségtana. Öltözködés, mozgás és pihenés. Fűtés,

világítás, szellőztetés, levegőztetés. A lakás be-és elrendezése. A gyermek élettere. Egészséges szokások kialakítása, a helytelen szokások elleni küzdelem. A gyermek táplálkozása: tápanyagigény, tolerancia, emésztés és étvágytalanság, felszívódás, táplálkozási módok, élelmi anyagok, táplálékok elkészítése. Az önállósodás elősegítése: a gyermek fejlődésével való lépéstartás, berendezés, idő- és helybiztosítás. A család kulturális és vallási szokásainak tiszteletben tartása.

A gondozási munka intimitása, titoktartás, diszkréció. Családi ünnepek, különleges események, „civilként” való jelenlét (pl. születésnap, nyaralási meghívás). Szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása az életkornak és a gyermek igényének megfelelően.

21.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

Szolgáltatást nyújtó intézmények

21.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

21.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita	x	x		
6.	szemléltetés	x		x	Oktatástechnikai eszközök
7.	projekt				
8.	kooperatív tanulás	x	x		

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

22. A házi időszakos gyermekfelügyelet gyakorlata tantárgy

32 óra/32 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

22.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermekek napközbeni ellátásaként - a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletének, gondozásának, nevelésének, foglalkoztatásának gyakorlása. Elsősorban az alapellátás keretében biztosítható házi gyermekfelügyelői feladatok gyakorlása a család otthonában.

22.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Az ellátási formához kapcsolódó dokumentáció és nyilvántartások ismerete. A dokumentálás tartalmi, formai és ütemezési kritériumai. Munkaköri leírás, munkanapló, jelenléti ív, eseménynapló, megállapodás a család és a szolgáltatást nyújtó, illetve a család és a gondozó között. A szolgáltatási díj fizetés módja és dokumentálása. Jelzési és dokumentációs kötelezettség különleges események bekövetkeztekor.

22.3. Témakörök

22.3.1. A gyermekfelügyelet dokumentációjának gyakorlata **6 óra/6 óra**

Az ellátási formához kapcsolódó dokumentáció és nyilvántartások ismerete. A dokumentálás tartalmi, formai és ütemezési kritériumai. Munkaköri leírás, munkanapló, jelenléti ív, eseménynapló, megállapodás a család és a szolgáltatót nyújtó, illetve a család és a gondozó között. A szolgáltatási díj fizetés módja és dokumentálása. Jelzési és dokumentációs kötelezettség különleges események bekövetkeztekor.

22.3.2. Gyermekellátási gyakorlat **26 óra/26 óra**

Kapcsolatfelvétel a szolgáltatót biztosító intézménnyel. Kapcsolatfelvétel a szolgáltatót nyújtó személlyel. Ismerkedés a szolgáltatót kérő családok élethelyzetével – dokumentumok alapján. Pl. az egyedülálló szülő gyermeknevelésben való átmeneti akadályoztatása esetén, többes ikrek születésekor, valamint az ikergyermek gondozásának, nevelésének segítésére, a váltott műszakban dolgozó, egyedülálló szülő gyermekének a kora reggeli, illetve késő esti órákban, az egyik szülő betegsége esetén, ha emiatt akadályoztatva van a gyermek gondozásában, nevelésében, az egyik szülő halála esetén. Családlátogatás a szolgáltatót biztosító intézmény munkatársával közösen, az ő munkájának megfigyelése. Bekapcsolódás a gyermekekkel kapcsolatos gondozási, nevelési feladatok ellátásába. Az elvégzett feladatok munkanaplóban való rögzítése, értékelése.

22.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A szolgáltatót nyújtó intézmények, a szolgáltatót igénybe vevő családok és/vagy a helyi gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer részeként családi gyermekfelügyeletet, családi napközit, helyettes szülő szolgáltatást, gyermekek átmeneti otthonát, családok átmeneti otthonát, nevelőszülő szolgáltatást biztosítóknál

22.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

22.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x		
2.	elbeszélés	x	x		
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita	x	x		
6.	szemléltetés	x	x		Gondozási eszközök
7.	projekt				
8.	kooperatív tanulás	x	x		

22.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések
---------	--------------------------	---------------------------------------	--

		(differenciálási módok)		
		egyéni	csoporthatás	osztálykeret
1.	Információ feldolgozó tevékenységek			
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok			
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		
2.2.	Leírás készítése	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		
3.	Komplex információk körében			
3.1.	Esetleírás készítése	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x		
4.	Csoportos munkaformák körében			
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x	
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében			
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x		
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x		
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x		

22.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10529-16 azonosító számú
A napközbeni gyermekellátás feladatai
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10529-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	A napközbeni gyermekellátással kapcsolatos ismeretek	A kisgyermekkorai nevelés	A kisgyermek gondozása	A napközbeni gyermekellátás gyakorlati gyakorlata
Részt vesz a gondozási hely megismertetésében	x		x	x
Lehetőséget biztosít az adaptációs időszakban a szülő számára a gyermek gondozására, illetve a gondozási feladatokat a gyermek alkalmazkodásához igazodva fokozatosan veszi át a szülőtől	x	x	x	
Segíti a gyermeket az új környezetbe való beilleszkedésében	x	x		x
Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyermek közérzetéről, fejlődéséről		x		x
Jelzi a szülőnek a gyermek fejlődésének fontos jeleit, állomásait	x	x	x	x
Észleli a testi és szellemi fejlődésben való elmaradás tüneteit és jelzéssel él a szülő, illetve az orvos felé	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a korhoz kötött védőoltások meglétét, hiányukra felhívja a szülő figyelmét	x			x
Segíti a gyógyászati segédeszközök használatát és azok karbantartását	x	x		x
Végzi a gondozás folyamatába épített nevelési feladatokat		x		x
Gyógypedagógus irányításával végzi a korai fejlesztés, gondozásba épített feladatainak ellátását		x	x	x
Tervezi és szervezi az évszaknak megfelelő napirendet	x	x	x	x

Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezés biztosítására		x	x	x
Részt vesz az ünnepek előkészítésében, lebonyolításában, életkortól függően bevonja a gyermeket és lehetőségek szerint a családját is	x	x		x
A napközbeni ellátás intézményei	x	x		x
A beszoktatás módszerei	x	x		x
Az ellátással kapcsolatos elvárások és realitások	x	x	x	x
A kölcsönös információátadás jelentősége és szabályai	x	x		x
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége	x	x		x
Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között	x	x	x	x
A gyógyászati segédeszközök és karbantartásuk		x	x	x
A helyes napirend kialakítása	x	x	x	x
Az egészséges táplálkozás alapjai			x	x
A játékfejlődés szakaszai		x	x	x
A kisgyermekkorai mondókák, énekek, mesék fejlődést segítő szerepe		x	x	x
Az ünnepek, hagyományok, szokások jelentősége		x	x	x
Az eltérő fejlődésre mutató jelek		x	x	x
A bölcsődei korai fejlesztés módszerei		x	x	x
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés követelmények		x	x	x
A fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárások			x	x
Szervezés és felvilágosítás		x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x		x
Kézírás		x		x
Szakmai nyelvű		x	x	x

beszédkészség				
Informatikai eszközök használata		x		x
Dekorációs anyagok (színes ceruza, textíliák, papírok, stb.) használata				x
Szervezőkészség		x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség		x	x	x
Döntésképesség		x	x	x
Konfliktusmegoldó készség		x	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Kompromisszumkészség	x	x		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x	x
Tervezés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	x

23. A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek tantárgy 155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

23.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermek- és családvédelem jogi hátterének megismerése és megszilárdítása, különös tekintettel a gyermekvédelem rendszerére, a szakmai tájékozottság és tájékoztatás érdekében. Szolgáltatásszemléletű napközbeni ellátásra való felkészülés (paradigmaváltás). Az áttekintő képesség, a rendszerben való gondolkodás, a családi és intézményes nevelés kölcsönhatásainak ismerete, az együttműködés formái és lehetőségei. Szakmai ismereteinek hatékony alkalmazása.

23.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat

Társadalomismeret

Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

23.3. Témakörök

23.3.1. A napközbeni ellátás rendszere és formái

46 óra/46 óra

A napközbeni ellátás definíciója, funkciója, törvényi háttere a gyermekvédelem rendszerében. A nemzetközi megállapodások, a hazai (szociális, családjogi, gyermekvédelmi, köznevelési, egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség, fogyatékos személyek jogai) törvények. Az intézményes kisgyermeknevelés története, az egyes korok neveléséről, nevelőkről és gyermekképről alkotott felfogása. A gyermekek napközbeni ellátásának intézményes és egyéb, ill. alternatív formái. Az ellátások működésének és igénybevételeinek feltételei, lehetőségei, szabályai. Az egyes ellátások szakmai programjai.

23.3.2. Az egyes szolgáltatások jellemzői

47 óra/47 óra

Az önkormányzat, mint fenntartó szerepe a lakossági igények monitorozásában és a kisgyermek ellátások biztosításában. A civil szféra megjelenése és térhódítása a napközbeni kisgyermek ellátásban. Családi napközi jellemzői. Többcélú, ill. egységes óvodai és bölcsődei intézmények. Biztos Kezdet Gyermekházak. Ellátási szerződések, együttműködési formák. Az intézmények finanszírozása, működtetése. A napközbeni ellátás feltételrendszere, a minőség biztosítása. A szolgáltatás felügyelete, ellenőrzése, kapcsolatrendszere. Az egyes szolgáltatási formák alapelvei, alapprogramjai, sokszínűsége. Az ellátások időbeni, célcsoportbeli meghatározottsága. Az alternatív ellátások célja, lényege, formái (játszóház, játszótér, gyermekvígázó, eszköz és játékkölcsönzés, információs szolgálat, rendezvényszervezés, családi programok, klub, hotel, bel és kültéri programok, stb.) és módjai, foglalkoztatások rendje. Előnyei, hátrányai, feltételei, fenntartási formái, foglalkozási rendek. Tájékoztatás, kapcsolattartás, dokumentáció. A gyermekek biztonságáról való gondoskodás. Speciális igények kielégítése.

23.3.3. A család és az intézmény kapcsolata

62 óra/62 óra

A családi és munkahelyi szerepek és elvárások összeegyeztetése, a változás elfogadása és feldolgozása. Családi elvárások, anyaság, a gyermek viselkedésének változása. A családi szocializációt kiegészítő bölcsődei szocializáció. Környezeti tényezők és kortársak szerepe és hatása a kisgyermek viselkedésére. A családi és az

intézményi értékűközések kezelése, a bizalom és az elfogadás szerepe a szülő és az intézmény kapcsolatában. A gyermek nevelés segítése, a szülői szerep megerősítése. Kapcsolattartási formák (kiemelten a napi találkozás, a szülőcsoport beszélgetés), lehetőségek, módszerek, helyszínek és azok hatékonysága a kisgyermek nevelésében. A szülőtől való elválás, beszoktatás. A gondozás és a felnőtthöz fűződő érzelmi kapcsolat kialakulása. A családdal való ismerkedés módjai, kölcsönös látogatások szervezése, azok előkészítésének feladatai. A szülő tájékoztatása az intézmény vagy szolgáltatás céljáról, a szolgáltatás rendjéről, a gyermek gondozási-nevelési helyszíneinek, a gyermekkel foglalkozó személyeknek a bemutatása. A gyermek beilleszkedése a csoportba, az anyával való személyes kapcsolat jelentősége a gyermek adaptációjában. A szülő folyamatos tájékoztatása a gyermek gondozása-nevelése során történt fontos eseményekről szóban, illetve írásban (faliújság, honlap).

23.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, könyvtár terem, gyakorlóterület intézményei

23.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

23.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

23.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		

1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

23.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

24. A kisgyermekkorai nevelés tantárgy

264 óra/264 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

24.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek elsajátítására, a hatékony megoldások adekvát alkalmazására való felkészülés. A tanulás kisgyermekkorai sajátosságait támogató pedagógiai attitűd kialakulása. Konkrét élethelyzetek elemzésének gyakorlása a gondozás - nevelés jellemző szituációiban. A gyermeki méltóságot tiszteletben tartó, megértő, humánus magatartás megalapozása a tudatosság, az átláthatóság, a következetesség, a rendszeresség tükrében, a biztonságérzet megteremtésével.

24.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat
Társadalomismeret
Szociálpolitika
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

24.3. Témakörök

24.3.1. A kisgyermeknevelő, mint hivatás

18 óra/18 óra

A kisgyermeknevelő személyisége. A családi nevelés fontossága és elsődlegessége. A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései. A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására. A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya, módszerek, eszközök. A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkában. Harmonikus kapcsolat kiépítése a gyermekkel, a szülővel, a munkatársakkal, a társterületek szakembereivel. A konfliktusok megoldása. A nyugodt légkör biztosítása és a gondozási-nevelési feladatok megoldása. A szakmai tudás és az önismeret szerepe a munkában. Kompetenciák és munkakörök. A kisgyermeknevelő kapcsolatrendszere. Az ismeretek alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák fejlesztése. Burn-out – kiegészítő védelem. Attitűd és elégedettségi vizsgálatok. Továbbképzések és házi továbbképzések, szakmai nap.

Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselése, menedzselési, vezetési technikák és módszerek elsajátítása, gyakorlása. A szolgáltatás reális értékelése, a fejlesztendő területek kijelölése.

24.3.2. A kisgyermek személyiségének fejlődése

31 óra/31 óra

A család szerepe a gyermek fogadásában. A korai anya-gyermek kapcsolat. Fejlődés lélektani alapfogalmak. A fejlődéslélektan célja, feladata. A fejlődés, az érése, a tanulás. A fejlődés törvényszerűségei, szakaszai, szerkezet és funkció, kritikus és szenzitív szakaszok. A mozgás, az érzékelés és az észlelés fejlődése a csecsemő és kisgyermekkorban. Az emlékezet, képzelet, a figyelem, a gyermeki fantázia. Az érzelmek fejlődése, az egészséges fejlődés jelei, főbb állomásai. A pozitív és negatív érzelmi megnyilvánulások, és azok kezelése. Az érzelmi elhanyagolás és következménye. Motivációk és az akarati cselekvés. Az aktivitás és a tevékeny életmód jelentősége. A gyermeki viselkedés megértése a fejlődés lélektani ismeretek birtokában.

24.3.3. A kisgyermekkor pedagógiája

44 óra/44 óra

A kisgyermekkor nevelés irányelvei, módszerei. Pedagógiai tájékozottság a kisgyermekkorban megnyilvánuló pszichés sajátosságok és jelenségek megértésére. A gyermeki aktivitásra, együttműködésre épülő nevelési folyamat sajátosságai. A szociális viselkedés szabályainak elsajátítása, a személyes kapcsolat jelentősége. Reális követelményállítást, jutalmazás, büntetés. A gyermek önállósága, a döntés

lehetősége. Az önállóság sürgetésének vagy akadályozásának veszélyei. A szülőkkel való együttműködés az önállóság érvényesítésében. A csoportban nevelés elvei és nehézségei. A csoportos nevelés és a családi nevelés kapcsolódása. A családból a napközbeni ellátásba kerülés, beszoktatás, csoportváltás, intézményváltás. Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban; alkalmazott pedagógiai módszerek. Gyakran előforduló nevelési nehézségek gondozása.

24.3.4. A kisgyermek viselkedésének zavarai, eltérő fejlődés *18 óra/18 óra*

Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok. A szorongás és agresszivitás, mint a fejlődési feszültségek tünetei, frusztrációs következményei, a viselkedés személyenkénti változása. Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás. Válsághelyzetek a gyermek életében. Válás, közvetlen hozzátartozó elvesztése, gyász, gyermekelhelyezés, súlyos betegség, kórházi tartózkodás. A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedés-zavarai.

Fejlődési nehézségek, mozgás, beszédfejlődési problémák. Szocializációs problémák, az éntudat fejlődésének kritikus pontjai. Az eltérő fejlődés menet élettani háttere, oka. A sajátos nevelési igény értelmezése, szocializáció az értelmi, érzékszervi, mozgásbeli, beszédfejlődésben akadályozott gyermeknél. A korai felismerés jelentősége. A sajátos nevelési igény esetén fejlesztendő területek - motoros funkciók, kognitív, szenzoros fejlesztés, beszéd -, kommunikáció. A korai fejlesztés dilemmái, prevenció, korrekció, terápia. Integráció, inklúzió, szegregáció. Ellátási lehetőségek, diagnosztika, intézményi ellátás, alternatív lehetőségek. A korai fejlesztésben résztvevő szakemberek együttműködése, a napközbeni ellátás lehetőségei, feltételei.

24.3.5. A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése *21 óra/21 óra*

Az alapmozgások elsajátítása. Átmeneti mozgások jelentősége. Helyzetváltoztató, helyváltoztató mozgások. Egyéni sajátosságok és különbségek a mozgásban. A mozgásfejlődés feltételei, a felnőtt feladata a feltételek biztosításában, a mozgáskedv fenntartásában. A mozgásfejlődést segítő öltöztetés, játékok, eszközök. A mozgásfejlődést támogató helyes kisgyermeknevelői magatartás. A mozgásfejlődésbe beavatkozó magatartás, a fejlődést kedvezőtlenül befolyásoló eszközök. Mozgásában akadályozott gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei.

24.3.6. A kisgyermek játéktevékenysége *46 óra/46 óra*

A játék definíciója, jelentéstartalma, szerepe a gyermek életében. A játék, mint a gyermek élettevékenysége. A játéktevékenység fejlődése. A játék, mint belső indíttatásból fakadó örömforrás, szerepe a belső feszültségek csökkentésében, az érzelmek át- és kiélésében. A helyes magatartási formák, szabályok elsajátítása a játék során. A játszóhely kialakításának szempontjai korosztályi összefüggései. A megfelelő játékeszközök kiválasztásának szempontjai a gyermekcsoportban. Mennyiség, kínálás, a felnőtt játékban való részvétele, beavatkozásának szükségessége. Figyelemmegosztás a játszó és az egyéb ellátásra szoruló gyermek között, az elismerés, a segítség, az ötletadás helyes és helytelen módjai. A játék, mint fejlesztő lehetőség; mozgásfejlesztő, érzékelésfejlesztő, beszédfejlesztő hatásai. A játék, mint közösségformáló erő.

24.3.7. A csecsemő és kisgyermek beszédfejlődése *18 óra/18 óra*

A beszéd kialakulása és fejlődése, differenciálatlan hangadás, gögicsélés, gagyogás, hangcsoport. Helyzetek megértése, szavak megjelenése, a jelentésfejlődés folyamata.

A gondozás közbeni beszélgetés és a beszédfejlődés. A felnőtt beszélőkedvet fenntartó helyes magatartása. A beszéd útján történő tájékozódás, érdeklődés alakulása a kisgyermekkorban. A gyermek kérdései, a helyes feleletadás szabályai. A helytelen szóhasználat alapesetei. Az ismételtetésnek, a kiejtés, a nyelvtani szerkezet javíthatóságának hatása a gyermek beszélő kedvére. Beszélgetés az ún. nehéz kérdésekről. A beszédfejlődés értékelése, esetleges problémák megállapítása. A megkésett beszédfejlődés okai, tünetei, típusai.

24.3.8. Gyermekirodalom, ének, zene, vizuális nevelés 68 óra/68 óra

A gyermekirodalom szerepe, fontossága a kisgyermek életében, fejlődésében. A gyermekirodalom műfajai; gyermekvers, népmese, közmondások, szólások, találós kérdések. Mesefajták és korosztályi jellemzői, a „fokozatosság elve” a mesélésben. A mondóka, vers-mese, mint az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközei, az értelmi, érzelmi nevelés területén betöltött szerepe jelentős; a beszéd, az emlékezet, a gondolkodás és a képzelet egyaránt fejlődik általa.

A világ, a valóság megismerése a mesék révén, azonosulás a mese hősökkel, feszültségfeloldás. Életkori sajátosságok a mesélés során, speciális szempontok a 3 év alatti gyermekek esetében.

Ének és mozgás együttessége, ritmusérzékelés, figyelemmegosztás, hangulat, hangzás. Játékos zenélés legfőbb célja, hogy felkeltsük a gyerekekben a zenei érdeklődést.

Az irodalmi és zenei anyagok és eszközök közötti válogatás szempontjai. A képeskönyv nézegetés helyzetei, a kornak és fejlettségnek megfelelő képeskönyvek. Dal és mondókaismeret, a magyar gyermekdalok, mondókák jellemzői. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek zenei nevelésében. A zenei tevékenységek tervezése, napirendje, a rendszeressége. Ünnepek, hagyományok és a zenei nevelés kölcsönhatása.

A vizuális tér környezetesztétikai szempontok szerinti alakítása. A gyermekek vizuális fejlődése. Kreatív tevékenységek tervezése, szervezése.

24.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, illetve kisgyermekeket ellátó intézmények

24.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

24.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		

7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

24.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

24.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

25. A kisgyermek gondozása tantárgy

155 óra/155 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

25.1. A tantárgy tanításának célja

Az alapozó ismeretek elsajátítása után elmélyíteni, bővíteni, fejleszteni a kisgyermeknevelő gondozási tevékenységét. Megtanítani a kisgyermek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével történő gondoskodást. Tudjon bensőséges, interakciós helyzetet teremteni a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

25.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat

Társadalomismeret

Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

25.3. Témakörök

25.3.1. A három év alatti kisgyermek gondozási feladatai

39 óra/39 óra

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei, alkalmazásuk a napközbeni ellátásokban. Primer szükségletek kielégítése, összefüggésben a gyermek testi-lelki állapotával. A gondozás és a felnőtthöz fűződő érzelmi kapcsolat kialakulása. A kisgyermeknevelői magatartás. A kisgyermek személyes és a szociális kompetenciáinak kialakulásának egyik feltétele, hogy csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást, az önállósodást. A gondozás szerepe a gyermek mozgásfejlődésében. A csecsemő és a kisgyermek étkezésével kapcsolatos gondozási feladatok. Fürdetés, mosakodás, öltöztetés gondozási műveletei csecsemőnél és kisgyermeknél. A pelenkázás módjai. Az alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási feladatok, levegőztetés.

Étkezés, mint az anya-gyermek kapcsolat egyik legfontosabb színtere. Az étkezés szerepe a szociális kompetencia kialakulásában. Szoptatástól az önálló étkezésig, nevelés és gondozás. Étkezéssel kapcsolatos problémák és megoldási lehetőségek. A felnőttel való együttműködés és az önállóság alakulása a fürdetés, mosakodás, öltöztetés és étkezés során, az önállóság jelentőségének helyes értelmezése. A szobatisztaság kialakulása, a gyermek érdeklődésének megjelenése és az érzelmi és szociális fejlődés összefüggései. A szobatisztaság kialakulását segítő helyes felnőtt magatartás. A sürgetés kritikája, esetleges káros következményei. A gyermek napirendje, szerepe a biztonságérzet kialakulásában és fenntartásában. Az étkezés ideje, összhangban az ébrenlét és az alvás ritmusával. Az önálló, szabad mozgás és játék helye a napirendben, jelentősége a gyermek életmódjának kialakításában. Gondozási hibák.

25.3.2. A napközbeni ellátásban részesülő kisgyermek tárgyi környezete

38 óra/38 óra

Az intézmény, a szolgáltatás helyiségeinek korszerű, feladatainak megfelelő, biztonságos berendezésére vonatkozó szabályok, előírások. A gyermek fejlettségének megfelelően a gondozási környezet, a fürdőszoba, a játszóhely bútorozása, eszközei. A helyes öltözködés, az évszak, időjárás, hőmérséklet figyelembevétele a szabad mozgás, az aktivitás támogatásában. A szobai és udvari játékok szerepe, helyes kiválasztása. Az alvás tárgyi feltételeinek biztosítása. Balesetmentes környezet megteremtése, potenciális veszélyt jelentő berendezési tárgyak, bútorok, eszközök, játékok. Gyógyszerek, vegyszerek tárolása, veszélyhelyzetek, azok elhárításának ismerete. Sajátos nevelési igényű gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei, speciális eszközei.

25.3.3. A kisgyermek táplálása

40 óra/40 óra

A helyes táplálkozás irányelvei. A közétkeztetés keretében történő ételkészítés előállítás és forgalmazás feltételei, jogszabályi háttere.

Táplálkozási irányelvek, színvonalas étkeztetés szabályai. A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere. Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében. A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás. A rágásra tanítás folyamata. A túl- és alultápláltság problémái. A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása. A csecsemőtáplálás szabályai. A csecsemő és kisgyermek élelmezés fiziológiai alapjai, a korszerű, minőségi étkeztetés követelményei. A tápanyagok fajtái, tápanyagszükséglet, tolerancia. Élelmi anyagok, élelmiszerek, azok csoportosítása, összetétele, jelentősége, felhasználása. Étrendtervezés, étlapkészítés, anyagkiszabat. Tejkonyha, HACCP rendszer. Gyermekközösségekben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés. Táplálkozási problémák, gyógy ételkészítés.

25.3.4. A kisgyermek egészsége

38 óra/38 óra

Az első 3 év testi fejlődésének szakaszai, annak jellemző változásai. Az egészség és az egészséges életmód fogalma, feltételei, a kisgyermekkorban kezdődő egészségtudatos magatartás kialakítása. A napközbeni gyermekellátás intézményeivel, szolgáltatásaival szemben támasztott egészségügyi követelmények. A gyermek akut megbetegedésének tünetei, azok felismerése. Lázcillapítás, folyadékpótlás módjai, diéta biztosítása. Balesetek: idegen test, vérzések, sérülések, törés, rándulás, mérgezés tünetei, elsődleges ellátásuk. A teendők sorrendje, a

szülővel való kapcsolat felvétele a gyermek betegsége, balesete esetén. Beteg csecsemő és kisgyermek ápolása

25.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem, a kisgyermek napközbeni ellátását biztosító intézmény

25.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

25.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

25.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			

2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

25.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

26. A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata tantárgy

217 óra/217 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

26.1. A tantárgy tanításának célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek birtokában a gondozási, nevelési feladatok szükségletének felmérése, a gondozási nevelési munka megismerése a megfigyelése során, ill. a tanultak gyakorlatban történő alkalmazása.

26.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat
Társadalomismeret
Szociálpolitika

Pszichológiai és pedagógiai ismeretek
A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek
Kisgyermekkorai nevelés
Kisgyermek gondozása

26.3. Témakörök

26.3.1. Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata *10 óra/10 óra*

A napközbeni ellátások fogalomtára és fogalommagyarázata.

A napközbeni gyermekellátás iránti igények és lehetőségek felmérése. A települések kötelezettségei a gyermekek napközbeni ellátásában. Egy adott település lakosságának összetétele, a gyermekek korosztályos aránya. Gyermekjóléti alapellátás intézményeinek feltérképezése, feladatellátásuk jellemzői. A fogyatékkal élő és speciális igényű gyermekek helyzete a településen.

A családi napközi, a Biztos Kezdet Házak, az alternatív ellátási formák, a gyermekjóléti szolgálatok, a gyermek-egészségügyi alapellátások működési alapelvei, tárgyi feltételei, helyiségei, berendezése, személyi feltételei, a szakemberek munkaköri sajátosságai és feladatai megfigyelése, elemzése, értékelése.

26.3.2. A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata *27 óra/27 óra*

A megfigyelés jelentősége a kisgyermeknevelő munkájában. A megfigyelés fajtái, a megfigyelés tapasztalatainak felhasználása. A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba. A beszoktatás megfigyelése. A gyermek napirendjét meghatározó szempontok. A gyermekcsoportban az egyéni igények, szükségletek figyelembevételének lehetőségei és korlátai. A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai. Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok. Tárgyi feltételek, az előkészítés fontossága, az étkezési sorrend és annak tudatosítása, a nyugalom biztosítása. A csoportos étkezésre való áttérés fokozatai, kellékei. Mosakodás, öltözködés tárgyi feltételei, sorrend kialakítása, a nyugalom biztosításának feladatai. A szabad levegőn történő alvás, játék, tárgyi feltételek, szervezési feladatok. Születésnap, ünnepek. Társas kapcsolatok fejlődése. A gyermekek között előforduló konfliktusok leggyakoribb okai, formái. Megelőzés, megoldás, mint helyes kisgyermeknevelői magatartás, elmélyült játékra képtelen gyermek. Agresszív gyermek és a vele való bánásmód. A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködésének formái, a szülő tájékoztatásának követelményei

26.3.3. Bölcsődei gyakorlat *180 óra/180 óra*

A gondozási tevékenységek előkészítésének gyakorlata:

Étkezés előkészítése. A gyermek korának, állapotának megfelelő helyes étkezési technika. Az evés, az ivás önállósulását segítő támogatás. Előkészítés a gyermek korának, állapotának megfelelő tisztálkodáshoz, öltözködéshez, az évszaknak megfelelően.

A szabad levegőn tartózkodás eszközeinek előkészítése, a játszó gyermekek felügyelete. Előkészület az altatáshoz.

A gondozási műveletek gyakorlása. Bekapcsolódás a gondozási munkába.

A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba. A gyermek napirendjének szervezése. A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai. Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok gyakorlása. Mosakodási, öltözködési sorrend kialakítása és a teendők gyakorlása. A szabadlevegőn történő alvás, játék, szervezési feladatok ellátása. A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködése, a

szülő tájékoztatása. A gyermek fejlődésének ellenőrzésére használt eszközök, táblázatok, nyomtatványok használata.

A tanuló és a tereptanár együttműködése, a gyakorlati munka folyamatos értékelése.

26.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem, a kisgyermek napközbeni ellátását biztosító intézmény

26.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

26.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	elbeszélés	x			
3.	kiselőadás	x	x		
4.	megbeszélés	x	x		
5.	vita			x	
6.	szemléltetés	x	x		
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szerepjáték		x		

26.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			

1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
6.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
6.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
6.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

26.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10530-16 azonosító számú
A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10530-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Adminisztráció és tájékoztatás	Dokumentációs gyakorlat
FELADATOK		
Munkatervet, fejlődési táblázatot, törzslapot készít a gyermekcsoporttal kapcsolatos feladatokról és tevékenységekről	x	
Részt vesz az egyéni fejlesztési terv elkészítésében	x	
Rögzíti a gyermek testi-lelki fejlődésével kapcsolatos adatokat, megfigyelési tapasztalatait	x	
A sajátos nevelési igényű gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentációkat vezeti	x	
Figyelemmel kíséri az orvosi vizsgálatok időpontját és a gyermek fejlődési állapotát rögzítő adatokat	x	
Csoportnaplót, eseménynaplót vezet	x	
Vezeti a gondozónői és szülői megjegyzéseket tartalmazó üzenő füzetet	x	
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	x	x
Elkészíti az intézményben előírt egyéb dokumentumokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermekellátásokkal kapcsolatos adatok és tények	x	
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x	x
Munkaterv készítésének szempontjai		x
Az egyéni fejlesztési terv készítésének szempontjai	x	x
A gyermek fejlődési adatlapjának és funkciójának szempontjai	x	x
Az eseménynapló funkciója	x	
A csoportnapló vezetése	x	
Az üzenőfüzet funkciója	x	
Ügyiratkezelés szabályai	x	x
A helyi nyilvántartások rendszere és vezetésének jelentősége	x	x
A helyi dokumentumok rendszere és alkalmazása	x	x

A pályázatok lehetőségei és elkészítési szabályai	x	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x	x
Az életfunkciók és az egészségi adatok jelentősége	x	
A gyógyszerelés adminisztrációja	x	
A gyógyszernyilvántartás jelentősége		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat		x
Köznyelvi beszédképesség	x	
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság		
Önfejlesztés	x	x
Önállóság	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Visszacsatolási készség	x	
Tömör fogalmazás készsége	x	
Közérthetőség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x

27. Adminisztráció és tájékoztatás tantárgy

62 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

27.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény működése dokumentációjának áttekintésére és áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

27.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai

27.3. Témakörök

27.3.1. Kölcsönös tájékozódás a gyermekről és az intézményről 14 óra/14 óra

A gyermek bölcsődei előjegyzése, szórólap az intézményről (egyidőben történik az intézmény bemutatásával)

Szülő szóbeli és írásbeli tájékoztatása a gyermek felvételével kapcsolatban (Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről)

Megállapodás megkötése a gyermek gondozásáról

Szakmai program ismertetése

Szülői értekezlet, szülőcsoport beszélgetés témájának, folyamatának rögzítése

Üzenő füzet megnyitása – szülő jellemzése a gyermekről, majd a kölcsönös tájékoztatás, ill. a gyermek fejlődésének rögzítésére szolgáló eszköz.

A felvételt követő dokumentumok: Felvételi könyvbe történő bevezetés, TEVADMIN rendszerben való rögzítése, napi jelentési kötelezettség; Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap megnyitása (bölcsődevezető); Adatlap a gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről; Beszoktatás naponként történő dokumentálása és összefoglaló készítése; Napi jelenléti ív, csoportnapló vezetése
Étkezők nyilvántartása; Intézményi térítési díjkezdvezmény elszámolása; Térítési díjkezdvezmények különböző jogon; Éves statisztikai jelentések; Heti étrendek; Fertőző betegségekről kimutatás; Oltásokról kimutatás; Tetvességi nyilvántartás
A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció: Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésment leírásával (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve). Percentil tábla – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést; Üzenő füzet – a bölcsőde adataival, leírásával, majd a szülő általi adatok bejegyzésével indított olyan életre szóló dokumentum, amelyben a gyermek óvodába kerüléséig a kisgyermeknevelők rendszeres bejegyzései által képet alkothatunk a bölcsődés gyermekekről; Csoportnapló – naponkénti vezetéssel; kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz.

27.3.2. Az intézmény működésével kapcsolatos dokumentumok *16 óra/16 óra*

Bölcsődevezető által vezetett dokumentumok:

Alapító okirat; Szervezeti és Működési szabályzat; Működési engedély

Költségvetés; Állami támogatások;

A bölcsőde belső szabályzatai;

Érdekképviselői Fórum szabályzata,

Esélyegyenlőségi terv,

Az ételmezési ellátás folyamatának szabályozása és bizonylati rendje,

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló szabályzat,

Kockázatelemzés,

Házirend

Dolgozókról vezetett nyilvántartások: közalkalmazotti alapnyilvántartás, dolgozói nyilatkozat arról, hogy nem áll fenn az alkalmazást kizáró ok (Gyvt.15.§.(8).bek.)

Kinevezések, átsorolások, Jelenléti ívek, változásjelentések, helyettesítés rendje,

Egészségügyi nyilatkozat, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomán követése

Munkaköri leírások tartalma, felülvizsgálata, munkaköri csoportok, munkaidő beosztás, munkarend, munkaidő kedvezmények, Szabadságok nyilvántartása,

Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Minimum vizsga – konyha – ételmezés egészségügy

Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár, Munka- és tűzvédelmi napló

Szakmai program, munkaterv, munkatervi beszámoló készítése

Ételmezésvezető által vezetett dokumentáció:

Heti étrend (bölcsődeorvossal és bölcsődevezetővel), Nyersanyag felhasználás;

Árubeszerezési bizonylatok, számlák; Adagolási útmutató; Ételrecept gyűjtemény;

Kimutatások ; HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

27.3.3. Az egészségvédelem dokumentációja *16 óra/16 óra*

Az akut megbetegedések dokumentálása, a gyermek ellátásának rögzítése. A szülő értesítése, az egészségügyi ellátás igénybevétele. Gyógyszerelés dokumentálása. A fertőző megbetegedések bejelentése, dolgozók egészségi állapotának, munkaképességének a gyermekellátás szempontjából nélkülözhetetlen

dokumentumai. A közegészségügyi, járványügyi, állategészségügyi (mezőgazdasági) ellenőrzések jegyzőkönyvei, tűzvédelem, munkavédelem szabályai, annak betartását biztosító szabályzatok, betartásuk ellenőrzése. Az intézményben, szolgáltatásban történő gyermek, felnőtt étkeztetéssel kapcsolatos dokumentáció.

27.3.4. Az intézmény ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumok 16 óra/16 óra

Az intézmény, illetve szolgáltatás szabályos működésének ellenőrzése. Jogszabályoknak, szakmai feltételeknek való megfelelés gyermekvédelmi, hatósági vizsgálata. A pénzfelhasználás - állami normatíva, kiegészítő normatíva, költségvetés – ellenőrzéséhez szükséges dokumentáció, az ellenőrzések formái, a hibák következményei. A minőségirányítási rendszer szabályainak betartása. Az intézmény működésének legfontosabb mutatói.

Bölcsődei ellenőrzés, értékelés

Ellenőrzési szempontsorok

Objektivitás

Rendszeresség és tervezettség

Az ellenőrzés többszintűsége; átfogó, ill. tematikus ellenőrzés

Önellentőrzés, önértékelés

27.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

27.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

27.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x			
4.	projekt	x	x		
5.	kooperatív tanulás		x		

27.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

27.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

28. Dokumentációs gyakorlat tantárgy

31 óra/31 óra*

28.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény működése dokumentációjának áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

28.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai
Napközbeni ellátás dokumentációja

28.3. Témakörök

28.3.1. Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata 31 óra/31 óra

A gyermekről és családjáról vezetett személyi adatok dokumentálása, az adatok kérésére, az adatok felhasználására és az adatvédelemre vonatkozó szabályok. A gyermek gondozása-nevelése során a gyermeknapi tevékenységére, a napi eseményekre vonatkozó szakmai dokumentumok, a jelenléti ív, a csoportnapló, az üzenő füzet. A gyermek fejlődését, az aktuális egészségi állapotot, a gyermek egészségét érintő történések - baleset, sérülés, akut megbetegedés - rögzítő törzslap, vezetésének szabályai. A gondozó-nevelő munkát végző személyjelentési, jelzési kötelezettségei. A szülői érdekvédelmi fórum feladatai, lehetőségei, tevékenységének dokumentációja.

28.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

28.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

28.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés	x			
3.	szemléltetés	x			
4.	projekt	x	x		
5.	kooperatív tanulás		x		

28.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és felszerelések

		egyéni	csopord- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

28.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11676-16 azonosító számú
Családpedagógiai alapismeretek
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11676-16 azonosító számú Családpedagógiai alapismeretek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Pedagógiai szociológia	Mentálhigiénés alapismeretek	Fejlesztéstelektani alapok
FELADATOK			
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékeit, autonómiáját	x		
Munkáját előítéletmentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi		x	
Betarja szakmai kompetenciahatárait	x	x	
Együttműködik más szakemberekkel	x	x	
Felismeri az egyéni, családi és krízishelyzeteket		x	
Felismeri a család elemi életfeltételek hiányát		x	
Megérti, újrafogalmazza a problémát			x
A felismert problémát megoldandó feladatként értelmezi			x
Támogatja a problémamegoldást		x	
Keresi a kialakult probléma háttereit		x	
Értelmezi, kezeli a családon belüli, valamint a család és az intézmény között kialakult konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelése technikákat		x	x
Konszenzusra, kompromisszumra törekszik			x
Együttműködik pedagógusokkal, szaktanárokkal, szociális szakemberekkel, a családokkal történő együttműködés elősegítése érdekében			x
Felismeri a családi diszfunkciókat	x	x	
Részt vesz a családról szóló információgyűjtésben	x		x
Elősegíti az intézmény és a család interakcióját, kommunikációját			x
Észleli a gyermek, tanuló pszichés állapotának változásait, problémafeltárást végez		x	x
SZAKMAI ISMERETEK			
A család fogalma	x		
Család típusok	x		
A család, mint közösség	x		
A család, mint interakció	x		
A család rendszerszemléletű modelje	x		
A család fejlődése, életciklusai	x		
Devianciák megjelenése a családban		x	
Hátrányos helyzet fogalma		x	
Veszélyeztetettség fogalma		x	
Gyermekszegénység megjelenése	x		

Fiatalkorú bűnöző a családban	x	x	
A krízis fogalma, krízishelyzetek a családban		x	
A biztonságos kötődés és szerepe a gyermeki személyiség alakulásában			x
Az emberi szükségletekrendszere		x	
Családi mentálhigiéné fogalma		x	
A konfliktus fogalma, típusai		x	
Konfliktuskezelési stratégiák			x
Az előítélet fogalma, típusai az előítéletes személyiség		x	
SZAKMAI KÉSZSÉGEK			
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	
Olvasott, írott köznyelvi és szakmaiszöveg megértése	x	x	x
Köznyelvi és szakmai szöveg írása	x	x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK			
Szervezőképesség	x		
Elhivatottság	x		
Önállóság		x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK			
Konfliktusmegoldó készség			x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK			
Gyakorlatias feladatértelmezés			x
Tervezés, ötletgazdagság		x	

29. Pedagógiai szociológia tantárgy

18 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

29.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek és elemzéseket végezzenek azon társadalmi közösségekről (elsősorban a családról) amelyek körülveszik a gyermeket, tanulót és meghatározzák teljesítményét az intézményben és az intézményen kívül.

29.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A pedagógiai szociológia tantárgy kapcsolódik a kommunikáció-magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

29.3. Témakörök

29.3.1. Családtan

18 óra/... óra

Család és társadalom

A család fogalmának megközelítései

A fejlődési családmódel

A család szerkezete

A család funkciói

A család biológiai funkciói

A család szocializációs funkciói

A család gazdasági funkciói

A család fejlődési életciklusai

A család rendszerelméletű modellje

A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

Családi szerepek és szerepkonfliktusok

Családi konfliktusok típusai

Családi konfliktusok feloldása

Az iskolakerülés és a családi reakciók

Fiatalkorú bűnöző a családban

A büntethetőség jogi kérdései

A büntetés pszichés hatásai a fiatalkorú egyénre

Devianciák megjelenése a családban

A gyermekszegénység kérdései

A család és az intézmény kapcsolatrendszer

29.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

29.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

29.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		

29.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása			x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre			x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján			x	

3.2.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

29.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

30. Mentálhigiénés alapismeretek tantárgy

18 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

30.1. A tantárgy tanításának célja

A mentálhigiénés szemléletmód megalapozása, a lelki egészségvédelem alapfogalmainak megismertetése

30.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A mentálhigiénési alapismeretek tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a nevelés elméleti tartalmakhoz.

30.3. Témakörök

30.3.1. Családi mentálhigiéné

18 óra/... óra

A mentálhigiéné fogalma

A család, mint a mentálhigiéné tárgya

Az emberi szükségletek rendszere

Az emberi szükségletek sérülése

A család lelki egészségének tényezői

A krízis fogalma

Krízishelyzetek a családban

A család elégtelen, hibás működése

Az elhanyagolás

A hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

A túlkötés problémái

Krónikus konfliktusok, veszélyeztetett családok

Veszélyeztetett gyermek, tanuló az óvodában, iskolában

A konfliktus fogalma, típusai

Konfliktuskezelés stratégiák

Koordináció a pedagógusokkal, egészségügyi és szociális szakemberekkel

30.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

30.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

30.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció		x		
10.	szerepjáték		x		

30.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x	x	x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x	x	x	
2.2.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.4.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		

3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		

30.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

31. Fejlődéslélektani alapok tantárgy

18 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

31.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy alapvető fejlődépszichológiai ismereteket nyújtson a tanulóknak önmaguk és mások megismeréséhez, a család szocializációs folyamatainak értelmezéséhez.

31.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

31.3. Témakörök

31.3.1. Fejlődéslélektani alapismeretek

18 óra/... óra

A fejlődéslélektan tárgya, módszerei, a filogenezis, ontogenezis, a pszichikus fejlődés feltételei

A fejlődést befolyásoló tényezők

Az életkori szakaszok, a gyermek és gondozója közötti kapcsolat, a kötődés, az én felfedezése.

A hospitalizmus

A korai anya-gyermek kapcsolat

Harlow kísérletei

Az Ainsworth és az „Idegen helyzet kísérlet”

A kötődés mintázatai

A biztonságos kötődés

Az elkerülő kötődés

Az ambivalens kötődés

A dezorganizált kötődés

Az apa- gyermek kapcsolat jelentősége, szerepe a fejlődésben

31.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

31.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

31.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció		x		
10.	szerepjáték		x		

31.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x	x	x	

31.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11677-16 azonosító számú
Kapcsolattartás formái családokkal
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11677-16 azonosító számú Kapcsolattartás formái családokkal megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kapcsolattartás elmélete	Kapcsolattartás gyakorlata
FELADATOK		
Tiszteletben tartja a csoportjába, osztályába járó gyermekek, tanulók valamint családtagjaik értékrendjét, autonómiáját	x	x
Munkáját előítélet- mentesen, és a szakmai titoktartás szabályai szerint végzi	x	x
Betartja szakmai kompetenciahatárait	x	x
Együttműködik más szakemberekkel	x	x
A szakemberekkel együttműködve előkészíti a családlátogatást	x	x
Felveszi a kapcsolatot a családdal	x	x
Időpontot egyeztet	x	x
Ismeri a család megfigyelésének szempontjait	x	x
Vezeti a családlátogatás jegyzőkönyvét	x	x
Szükség esetén a szakemberrel együttműködve a család számára segítséget ajánl	x	x
Folyamatos kapcsolatot tart fenn a családdal	x	x
Előkészíti a szülői értekezletet	x	x
Előkészíti a fogadó órát	x	x
Előkészíti a nyílt napot	x	x
Munkadélután szervez	x	x
Intézményi programokat, ünnepélyeket szervez	x	x
Meghívót készít	x	x
Aktualizálja a hirdetőtáblát, telefonál, e-mailt ír	x	x
Bevonja a családot az intézményi programokba	x	x
A gyermek érdekében a külön élő szülőket békés kapcsolattartásra ösztönzi	x	x
Családi, iskolai élet rendezvényein a gyermek, tanuló aktív részvételét támogatja	x	x
Részt vesz a szülővel történő segítő beszélgetésben	x	x
Kulturáltan öltözködik, illendően viselkedik		x
SZAKMAI ISMERETEK		
A családdal történő kapcsolattartás szükségessége, jelentősége	x	x
A családdal történő kapcsolattartás formái	x	x

A családlátogatás	x	x
A családlátogatás előkészítésének lépései	x	x
Kapcsolattartás formái, szabályai	x	x
Kommunikáció a szülővel	x	x
A családlátogatás megfigyelési szempontjai	x	x
A megjelenés, öltözet, viselkedés illemtana	x	x
Szülői értekezlet jelentősége, szerepe	x	x
Fogadó órák jelentősége, szerepe	x	x
Nyílt napok jelentősége, szerepe	x	x
Munkadélutánok jelentősége, szerepe	x	x
Intézményi programok, ünnepélyek	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x
Szakmai nyelvű beszédképesség		x
Információforrások kezelés	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Szervezőképesség		x
Megbízhatóság		x
Pontosság		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Konfliktusmegoldó készség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
Tolerancia		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Tervezés		x
Problémaelemzés, problémafeltárás		x

32. A kapcsolattartás elmélete tantárgy

18 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

32.1. A tantárgy tanításának célja

A kapcsolattartás elmélete tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek az óvodák és iskolák szakmai munkájába, ismerjék meg a családdal történő kapcsolattartás formáit, tájékozódjanak a kapcsolatfelvétel módjairól, ezáltal szélesítsék szakmai tudásukat.

32.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá a „Kapcsolattartás gyakorlata” tantárgyhoz.

32.3. Témakörök

32.3.1. Kapcsolatteremtés a családdal

18 óra/... óra

A kapcsolattartás jelentősége

A kapcsolattartás formái

A családlátogatás, előkészítése

A szülővel történő kapcsolatfelvétel formái, szabályai

A kommunikáció szabályai, illemtana
 A családlátogatás szerepe, gyakorisága, a felkészülés és lebonyolítás lépései
 A családlátogatás megfigyelési szempontjai
 A családlátogatás jegyzőkönyve
 A megjelenés, viselkedés, öltözet illemtana
 A szülői értekezletek, szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
 A fogadó óra szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
 A nyílt napok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
 Munkadélutánok szerepe, gyakorisága, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
 Az intézményen belüli programok, ünnepélyek formái, fajtái, a felkészülés, és lebonyolítás lépései
 Pedagógusok összehangolt munkájának jelentősége

32.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, óvoda, iskola

32.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

32.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	elbeszélés			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés	x	x	x	
4.	vita		x	x	
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt		x	x	
7.	kooperatív tanulás		x		
8.	szimuláció		x		
9.	szerepjáték		x		

32.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztályhoz	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			

1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása			x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.6.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x	x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x	x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

32.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

33. A kapcsolattartás gyakorlata tantárgy

36 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

33.1. A tantárgy tanításának célja

A gyakorlat célja, hogy a tanulók betekintést nyerjenek a pedagógiai gyakorlatba, az óvodák és iskolák szakmai munkájába. Legyen alkalmunk megfigyelni a pedagógus és a család kapcsolattartásának folyamatát, tájékozódni a kapcsolattartás módjairól, és formáiról, valamint megfigyelőként részt venni a különböző rendezvényeken.

33.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom (irodalom, művészetek, – kommunikáció) a társadalomismeret, (történelem) természetismeret (biológia) műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, továbbá „A kapcsolattartás elmélete” tantárgyhoz

33.3. Témakörök

33.3.1. A családdal való kapcsolattartás formáinak megfigyelése, problémahelyzetek elemzése 36 óra/... óra

A megfigyelés módszerének alkalmazása, etikai szabályainak betartása

Pedagógusok összehangolt munkájának megfigyelése

Az intézmény napirendjének megismerése

A családdal történő kapcsolattartás módjainak megfigyelése a gyakorlatban

A szülővel történő kulturált kommunikáció megfigyelése a gyakorlatban

A családlátogatás előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, segítségnyújtás a dokumentáció előkészítésében

A családlátogatások jegyzőkönyvének elemzése, értelmezése

A szülői értekezletek, előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

A fogadó óra előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

A nyílt napok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon

Munkadélutánok előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban

Az intézményen belüli programok, ünnepélyek előkészítésének és lebonyolításának megfigyelése a gyakorlatban, részvétel és segítségnyújtás a programon

Szituációs feladatok megoldása a családdal történő kapcsolattartás témakörben

33.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, óvoda, iskola

33.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

33.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	

5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció		x		
10.	szerepjáték		x		

33.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x	x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x	x		
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x	x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x	x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				

4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

33.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11678-16 azonosító számú
Kommunikáció és viselkedéskultúra
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11678-16 azonosító számú Kommunikáció és viselkedéskultúra. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Kommunikáció
FELADATOK	
Alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikációs technikákat	x
Alkalmazza a kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezőket	x
Képes meggyőző kommunikációjával hatni a hallgatóságára	x
Munkájában megteremti az eredményes közlési folyamat feltételeit	x
Kommunikációjában szem előtt tartja a 4É-t	x
Alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	x
Alkalmazza a helyzetnek megfelelő megszólítási és köszönési formákat	x
Betartja a kommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét	x
Betartja a telefonálás illemtanát	x
Kommunikációja során igyekszik a bizalmi légkör kialakítására	x
Kultúráltnan öltözködik, kiemelten figyel testi higiéniájára	x
SZAKMAI ISMERETEK	
A kommunikáció fogalma, jelentősége	x
A verbális kommunikáció	x
A nonverbális kommunikáció	x
A külső megjelenés, mint metakommunikáció	x
A tér , a térköz	x
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége	x
A meggyőző kommunikáció	x
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái	x
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők	x
Az eredményes közlés folyamata	x
4 É a kommunikációban	x
A kapcsolatteremtés szabályai	x
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai	x
A bemutatkozás illemtana	x
Köszönési formák	x
A megszólítás	x
Távolsági zónák	x
A telefonálás illemtana	x

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana	x
Bizalmi légkör kialakítása	x
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi szöveg megfogalmazása írásban	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x
Információforrások kezelése	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Szervezőképesség	x
Elhivatottság	x
Önállóság	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Határozottság	x
Udvariasság	x
Kompromisszumképesség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Helyzetfelismerés	x
Figyelemözpontosítás	x
Körültekintés	x

34. Kommunikáció tantárgy

15 óra/... óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

34.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

34.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz, valamint a „Kapcsolattartás elmélete” és a „Kapcsolattartás gyakorlata” tantárgyak tartalmaihoz.

34.3. Témakörök

34.3.1. Kommunikáció a pedagógiai folyamatban

15 óra/... óra

A kommunikáció fogalma, jelentősége
A verbális kommunikáció
A nonverbális kommunikáció
A külső megjelenés, mint metakommunikáció
A tér, a térköz
Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége
A közvetlen emberi kommunikáció csatornái
A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők
A meggyőző kommunikáció
Az eredményes közlésfolyamata feltételei
4É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Megszólítás
Távolsági zónák, térközök
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
Bizalmi légkör kialakítása
Divat, öltözködés, smink, testi higiéné

34.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

34.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

34.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	elbeszélés			x	
3.	kiselőadás	x			
4.	megbeszélés	x	x	x	
5.	vita		x	x	
6.	szemléltetés			x	
7.	projekt		x	x	
8.	kooperatív tanulás		x		
9.	szimuláció		x		
10.	szerepjáték		x		

34.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.5.	Csoportos versenyjáték		x		

34.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

I. Öt évfolyamos oktatás közismereti képzéssel

10. évfolyamot követően 140 óra

11. évfolyamot követően 140 óra

Az összefüggő nyári gyakorlat egészére vonatkozik a meghatározott óraszám, amelynek keretében az összes felsorolt elemet kötelezően oktatni kell az óraszámok részletezése nélkül, a tanulók egyéni kompetenciafejlesztése érdekében.

A 10. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása.

Szociálpolitikai monitorozás

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

Az intézmény megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék.

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.
Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.
Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.
Az intézmény adminisztrációja.
A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.
„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”.

Pszichológiai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyermektanulmányok

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

- bölcsőde
- óvoda
- általános iskola, középiskola
- ifjúsági klub
- gyermekotthon, átmeneti otthon
- család

Életkori csoportok:

- csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)
- óvodáskor (3-6 év)
- iskoláskor (6-10 év)
- prepubertáskor (10-14 év)
- pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

A 11. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gondozási ápolási feladatok

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése. Részvétel a ruházat beszerzésében.

Részvétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása.

A fürdetés módja, menete.

Pelenkázás, tisztába tevés.

Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése.

Ágyazás, az altatás előkészítése.

Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás.

A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek.

Testsúly, testmagasság mérése.

Gyermektáplálékok elkészítése.

Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása.

Részvétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében.

Karbantartási, fertőtlenítési feladatok

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása.

A csecsemő és a kisgyermek ruházódásának kezelése, tisztántartása.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése.

Részvétel ruházat beszerzésében.

Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása.

II. Két évfolyamos oktatás közismereti képzés nélkül

1. évfolyamot követően 160 óra

Az 1. évfolyamot követő szakmai gyakorlat szakmai tartalma:

Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása.

Szociálpolitikai monitorozás

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

Az intézmény megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék.

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.

Az intézmény adminisztrációja.

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”.

Pszichológiai gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gyermektanulmányok

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde

óvoda

általános iskola, középiskola

ifjúsági klub

gyermekotthon, átmeneti otthon

család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)

óvodáskor (3-6 év)

iskoláskor (6-10 év)

prepubertáskor (10-14 év)

pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

Gondozási, ápolási gyakorlat tantárgy

Témakörök

Gondozási ápolási feladatok

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése. Részvétel a ruházat beszerzésében.

Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása.

A fürdetés módja, menete.

Pelenkázás, tisztába tevés.

Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése.

Ágyazás, az altatás előkészítése.

Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás.

A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek.

Testsúly, testmagasság mérése.

Gyermektáplálékok elkészítése.

Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása.

Részvétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében.

Karbantartási, fertőtlenítési feladatok

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása.

A csecsemő és a kisgyermek ruházódásának kezelése, tisztántartása.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése.

Részvétel ruházat beszerzésében.

Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása.”